

său,—un fel de Babilon cu toate neamurile pământului și cu poziția acea minunată, cum nu se mai găsește în lume.

În ziua următoare am vizitat muzeele dela *Top-Kapu-Serai*: muzeul nou și vechiu, de antichități, cu sarcofagele vestite din Sidon, între cari să bănuiește a fi și sarcofagul lui Alexandru cel mare (Vezi Amic. tin. Anul I), cel mai frumos și mai artistic lucrat, cu basreliefuri, reprezentând scene din viața marelui viteaz macedonean. Am văzut apoi muzeul etnografic turcesc, muzeul ianicerilor, unde ni se înfățișează toate rangurile militare ale acestei vestite armate,—piața pentru exercițiile militare cu turnul Seraskerat, ș. a. ear după ameazi Tesaurul public, așezat tot într'un palat din Top-Kapu cu bijuteriile cele scumpe, cu armele artistice, cu îmbrăcămintea Sultanilor, cu vasele minunate ș. a. apoi vila împărătească, dinspre Bosfor, *Bagdad-Kiosk*. La întoarcere am cутreerat părțile mai principale a Marelui bazar turcesc, un șir neîntrerupt de prăvălii turcești și de ateliere.

Mercuri am făcut o excursiune cu vaporul la *Prinkipo*, insula în care se exilau principii cei răi din Constantinopol. Am trecut pe lângă insulele Proti, Antigoni și Chalki, cu vile frumoase de lemn. Ne-am suit pe o parte până în vârful ei, la mănăstirea Sf-tului Gheorghe, privind de acolo marea în întinderea ei și ne-am întors apoi pe altă parte. După prânz am trecut în bărci, în Asia, la *Maltepe*, unde se pregătesc peștii numiți țiri, la soare, pe țărnul mării..

Ne-am înapoiat pe marginea mării, tot printre vile luxoase, prin grădini splendide, cu trenul asiatic, la *Scutari*. Seara am trecut Bosforul cu vaporul, încântați de frumusețile ținutului și de feerica iluminatie, de pe mare și de pe uscat, ce se făcu în această seară, serbătorindu-se jubileul de un an al proclamării constituției turcești. Neuitată priveliște.

Joi, înconjurând Stambul, pe lângă Cornul de aur și Marea de Marmara, la colțul sud-vestic al Constantinopolului, am mers cu trenul la *Iedi-Kule*, castelul cu șapte turnuri, cetate construită de Mohamet al II-lea (1468), pe fundamentul fortificațiilor vechi, și care deveni în urmă temniță grea a multor creștini (Domnii Vasile Lupu, Constantin Brâncoveanu etc.) Ne-am plimbat pe lângă zidurile și forturile vechi, încă bine conservate, ca vr'o $\frac{3}{4}$ de ceas până la vechea mănăstire *Baluch*, care era și pe vremea cuceririi turcești. Aci este și un mare cimitir turcesc.

După prânz ne-am plimbat, cu vaporul, pe Cornul de aur până în colțul nord-vestic al Constantinopolului, unde e *moschea Ejub*, cel mai sfânt loc al mahomedanilor din Europa, căci aci a căzut Ejub, stegarul lui Mahomet, la asediul făcut de arabi în anul 672. În această moschee se face încoronarea Sultanilor, adică încingerea cu sabia lui Osman, primul sultan al Turcilor, mort la 1326. Am intrat în oraș pe lângă poarta de lângă vechiul palat bizantin : «Hebdomon» și am străbătut mahalalele ovreilor și armenilor—cu case înalte, de lemn, vechi și stricate, cu strade murdare, pline de copii—și prin a grecilor, la *Patriarhie*, cu o biserică mică și scundă. De aci apoi am tăiat iar cu vaporul Cornul de aur trecând la Pera, de unde am alergat și la *Turnul Galata*, care servește de far.

Vineri voiam să vedem palatul *Iildiz*. Pe lângă palatele împărătești de pe lângă Bosfor, cu porțile mărețe și artistice : Dolma-Bagce și Teiragam, ne-am suit pe dealul unde se întinde Iildizul cu palatele—chioschiurile—și cu parcurile lui colosale. Nu l'am putut vedea. Nici selamlic nu s'a ținut în Vinerea aceea, căci Sultanul era bolnav. Am vizitat aci frumoasa moschee Hamidije, în care se aruncase acum vr'o doi ani o bombă în mijlocul mulțimei ce era la selamlic. Se văd și astăzi urmele exploziei în moschee.

În primele două zile am avut un conducător. Din ziua a doua am avut fericirea a fi conduși și de frați macedoneni, studenți universitari, Români însuflețiți, cari ne-au fost de foarte mare ajutor. În deosebi d. *Nicuță Balamari*, student în farmacie și doctorandul *Vassoli* și alți frați cu cari am închiat adevărată prietenie.

Vineri după amiazi, la orele 4, ne-am îmbarcat în vaporul românesc «Dacia» pentru a merge la Atena. După o călătorie foarte plăcută și frumoasă am ajuns Sâmbătă la orele 2 1/2 în portul *Pireu*, oraș frumos, de unde ne-am dus cu trenul electric la Atena.

(Va urma)

Povestirile unui om, care a călătorit în India.

— Urmare —

De mult nu văzusem pe căpitan vesel, de mult nu-l văzusem blând cu noi și cu echipagiul, pe care-l cinsti cu grog în ziua aceea. Poate că spera să depărteze prin asta gândul de fugă, ce s'ar fi zămislit în cugetul vr-unui matelot. Rowley era mai prevăzător de când ne învoiserăm la fugă. El se feria să se întâlnească și să vorbească cu mine. Chiar seara, în hamac, îmi strângea doar mâna cu căldură și tăcea. Amândoi eram convingși că căpitanul trăsesese vre-odată cu urechia la noi. Și aceasta rezultă din vorbele ce rostise, când dedese ordin să ne puie în lanțuri.

Întâmplarea aceea adusese totuși o schimbare, spre binele corăbiei, al nostru al tuturor și mai ales al căpitanului însuși. Era faptul că, de când nu mai bea ca un nechibzuit, lua mai bine sama la cele ce făceau. Părăsise chiar armele, probabil ca să nu întărească din nou oamenii, și să-și arete în tăcere încrederea ce recăstigase în ei; privirile lui bănuitoare, răutăcioase, atunci când se credea neobservau, arătau însă cu totul altceva.

V

Cu cât ne apropiam de capitala Indiei engleze, adică de Calcutta, cu atât se schimba înfățișarea fluviului și al malurilor sale.

Pretutindeni se arătau ochilor sate drăgălașe și câmpuri cu îngrijire arate, iar prin ele indienii la muncă, îmbrăcați foarte ușor și pentru că vestimentele lor sunt mai mult albe, chipurile negre, mari și slabe ale acestor oameni serioși, reieșeau ciudat din albeața vestimentelor. Privirea mea se oprea curioasă deasupra colibelor mici de lut, albe, strălucind din depărtare, cu coperișul de trestie de zahăr sau de stuf din Gange și având încă o învelitoare de frunze uriașe de pisang sau de smochin, pe care erau pictate chipuri fantastice cu un roșu neobicinuit de aprins. Dar mai mult mă atrăgeau pagodele, adică templele zeilor indieni, în stilul lor propriu, cu totul deosebit de zidurile ce mai văzusem până atunci și mai ales turnurile lor. Ici și colo, privirea descoperea și câte o moschee mahomedană, cu minaretul ei înalt, — un fel de turn înalt și subțire, adesea câte două la fiecare moschee. Nenumărate *donii* sau altfel de vase tăiau fluviul de-a curmezișul. Corăbii de tot felul și de toate mărimile, fabricații europene și indiene, îl acoperea cu mulțimea lor. Multe erau pline cu pelegri, mergând să sacrifice la locașul lor sfânt *Hurdwar*, ca să-și răscumpere păcatele. Acolo au obiceiul de merg peste două milioane de suflete, din toate părțile Indiei, căci cu sărbătoarea e în legătură unul din cele mai însemnate bălciuri pentru comerțul între India de dincoace și de dincolo de Gange, între munții apuseni și Himalaia și între țările dintre Gange și Indu.

În sfârșit apără ochilor noștri Calcutta, orașul fără margini, unde

vezi palate europene alătura de colibe de indiani, pagode și moschee alătura de biserici creștine, unde toate popoarele Europei și Indiei își întind mâna în comerț, unde se întrec munca și produsele Indiei cu ale Europei, unde goana după câștig și comerț e tot așa de fără odihnă, tot așa de neobosită, tot așa de nesăturată ca în orașele comerciale ale Europei sau Americii.

Cât vedea ochiul, se întindeau grămezi nesfârșite de case, foarte des întrecute în înălțime de coroanele palmierilor uriași și de creștele altor copaci din India, care întrec pe uriașii păduri'lor noastre, de câte două ori, atât în grosime cât și în înălțime. Pagode superbe atrăgeau privirile tot cu atâta interes ca și minaretele elegante cu semiluna lor de aur.

Portul se întindea în jos și în sus, cât cuprindeai cu privirea și mii de vase steteau ancorate, dela ciudatul *prov* al malaiezeului, până la vaporul de războiu cu pavilionul Angliei și dela *gionca* chinezească, până la mândrul steamer, ce avea să ducă comorile Indiei pe țărmii continentului european. Și în acest port imens, ce sgomot, ce goană, ce îmbulzeală, ce strigăte, ce urlete, ce fluerături și ce de viață!

O salvă de tunuri puternică, pornită de pe «Cetatea Londrei», salută cuirasatul ce se afla în port și capitala Bengalului, și ele răspunseră tot cu salutări de tun bogatei corăbii a mândrei lor națiuni.

Va urma.

Aurella V. Cochinescu

Scurte și mărunte

Pisica ajunge o vârstă până la 15 ani, cânele cel mult 20, calul 25—28, rar trăește până la 50 de ani. O vârstă foarte lungă ajung vulturii, cămilele, broaștele țestoase și elefanții. S'a cunoscut broaște care au trăit 200 de ani și elefanți de 400.

*

Cea mai mică carte a apărut înainte cu câțiva ani în limba italiană. A fost o carte scrisă de învățatul Galileo Galilei în anul 1615. Cărțica are 209 pagini și este cât jumătatea unei mărci poștale.

*

Elefanții din Africa de Sud vor dispărea în curând din cauză că s'au vânat prea mult.

*

Cea mai mare adâncime a mării este la Nord-Est de Noua-Zeelandă de 9429 metri.

*

Naturalistul Louis de Rougemont a scăpat de a se îneca în mare cu ajutorul unei broaște țestoase uriașe, de care s'a prins în primejdie și care l'a scos la mal.

PROBLEME DE DESLEGAT

I. Problemă. Un tată are 41 ani și fiul său 8. În cât timp vârsta tatălui va fi împătritul vârstei fiului?

II. Problemă. Un vapor face pe Dunăre o distanță de 60 k.m. în susul apei în 4 ore, iar în jos aceeași distanță și cu aceeași putere în 3 ore.

Care ar fi iuțeala vaporului, dacă n'ar fi curentul apei și care e iuțeala apei?

Iulian M. Constantinescu.

III. Problemă. O armată formată din regimente de infanterie, artilerie, cavalerie și un automobil are să facă un drum de 100 kilometri. Infanteria face 4 k.m. pe oră; artileria 8 k.m.; cavaleria 10 k.m., iar automobilul 80 k.m.

În cât timp face drumul acesta fiecare armă și automobilul?

În momentul ajungerii la țintă a automobilului unde se află, adică câți k.m. au făcut infanteria, cavaleria și artileria?

Cornelia Flavia Erediceanu

Deslegările în N-rul 11.

DESLEGĂRI

Problema I. dela pag. 136. Numerile sunt 2448 și 306. Au trimis deslegări bune: *Agnita* [Transilvania]: Ioachim Munteanu, protopop, *Azuga*: D-ra Cornelia Popescu. *Colentina*: Const. D. Georgescu. *Crângurile* [Dâmbovița]: Iulian M. Constantinescu. *Ciulnița* [Muscel]: Toader C. Ion. *Telega*: Popescu. *Văile-Unite*: Nic. I. Ștefănescu. *Vișina*: Romeo și C. Penescu.

Problema II. dela pag. 136. Într-o zi dă 1550 10/13 ocale.

Deslegări bune dela: *Agnita*: Ioachim Munteanu, *Ciulnița*: Toader C. Ion.

Problema III. dela pag. 136. Suma a fost de 8100 lei; ear persoane au fost 9.

Singur deslegător bun: *Agnita*: Ioachim Munteanu.

MAXIME

Proverbul român zice: «Fă bine și-l aruncă în mare! Însă nu trebuie să-ți pară rău, nici că l'ai făcut, nici că l'ai aruncat în mare.

Adina Olănescu

Împarteți bucuria; păstreazăți suferința.

Adina Olănescu

I. A R I T M O G R I F

T. 2. U. 7. R. 5. C. 3. I. 8.	Un popor.
R. 5. A. 10. 9. 10. 13. A. 10. M. 1.	Port la Dunăre în România.
A. 10. 11. 6. 25. 18. A. 10.	Țară în Europa
18. 23. T. 7. 9.	Între continente.
A. 10. 25. 25. 14.	Vorbă la telefon.
M. 1. 15. C. 3. T. 7. A. 10. 5.	Se găsește în flori

Inițialele din rândul întâi de sus în jos dau numele unui împărat roman, iar cele din rândul din urmă de jos în sus numele poporului peste care a stăpânit.

Unul din deslegătorii buni, va primi, prin tragere la sorți, o carte de citit.

P. I. Gruescu, seminarist

II. A R I T M O G R I F

15	14	12	24	16	11	1
11	9	13	7	21	16	25
1	11	2	1	13	9	1
9	17	11	1	13	4	1
13	9	17	19	16	21	11
5	11	22	5	20	9	1
18	5	22	9	14	20	9
19	5	17	1	11	9	1
9	2	5	16	9	3	1

O comună în Moldova în care e liceu.

Un obiect cu care mâncăm.

O provincie din Turcia.

O insulă din Oceanul atlantic, în nord.

Un râu din Basarabia.

O țară din Europa.

Munți în Anglia.

O provincie a Greciei.

O peninsulă din apusul Europei.

Fiecare patrat represintă o literă. Literile din rândul întâi de sus în jos dau numele unei comune urbane din județul Râmnicul-Sărat.

G. I. Dumitrescu — R. Sărat.

Poșta Redacției

Celor ce reclamă numere să știe că se expediază regulat de Administrația revistei. Poșta e de vină dacă nu le primesc.

Revista AMICUL TINERIMEI începe de la 1 Aprilie a. c. al şaptelea an al existenţei sale.

Tot ce priveşte abonamentele, corespondenţa, articolele, deslegările etc. se vor adresa „Redacţiei Amicului Tinerimei, Bucureşti Strada Romană No. 12.

Abonamentul pe un an este de lei 5, (sau coroane 5). Numărul costă 20 de bani.

Abonamentele se plătesc înainte.

Direcţiunea AMICULUI TINERIMEI roagă pe toţi iubitorii de bună îndrumare a tineretului nostru şcolar, cari doresc a colabora să ne trimeată articole potrivite pentru tinerime, scrise într'o limbă adevărat populară şi pe înţelesul tuturor.

Manuscrisele trimise spre publicare, să se scrie pe o pagină, lăsând loc gol la dreapta, ca de vr'o două degete. Manuscrisele se trimit prin poştă nu ca scrisori, ci sub bandă, scriindu-se pe lângă adresă cuvântul «*manuscris*». Ele costă în lăuntrul Ţării Româneşti 5 bani de fie-care 50 grame, iar din celelalte ţări locuite de Români precum şi din Streinătate câte 10 bani 50 grame. Dacă pentru mai multă încredere, vrei să recomanzi manuscrisul, pentru «*recomandare*» se plăteşte deosebit 25 bani, de ori unde.

La Redacţia AMICULUI TINERIMEI se găsesc de vânzare exemplare complete şi legate, anii II, III şi IV cu Lei 4 ; anii V şi VI cu Lei 5.

Tinerilor ! Răspândiţi revista voastră cât puteţi mai mult !

Păstraţi numerile spre a le lega la sfârşitul anului.

PAPUȘA

Primul Atelier românesc de păpuși și jucării naționale

Adresa: BUCUREȘTI — STR. ROMÂNĂ No. 12

În aceeași casă cu Redacția «AMICULUI TINERIMEI»

Pentru voi, dragi copii, fete și băieți, a deschis o prietina a tinerimii, un atelier de păpușele foarte dragălașe și de felurite jucării precum și o clinică pentru ele.

Se găsesc aici păpuși mari și mici, armata română, ciobănași, oi, căței, cocoși și alte animale, cu prețuri mici.

TIPOGRAFIA ȘI LEGATORIA

G. ILIESCU

Telefon 28/49 — STR. POPA SAYU No. 3 — (La Sosea)

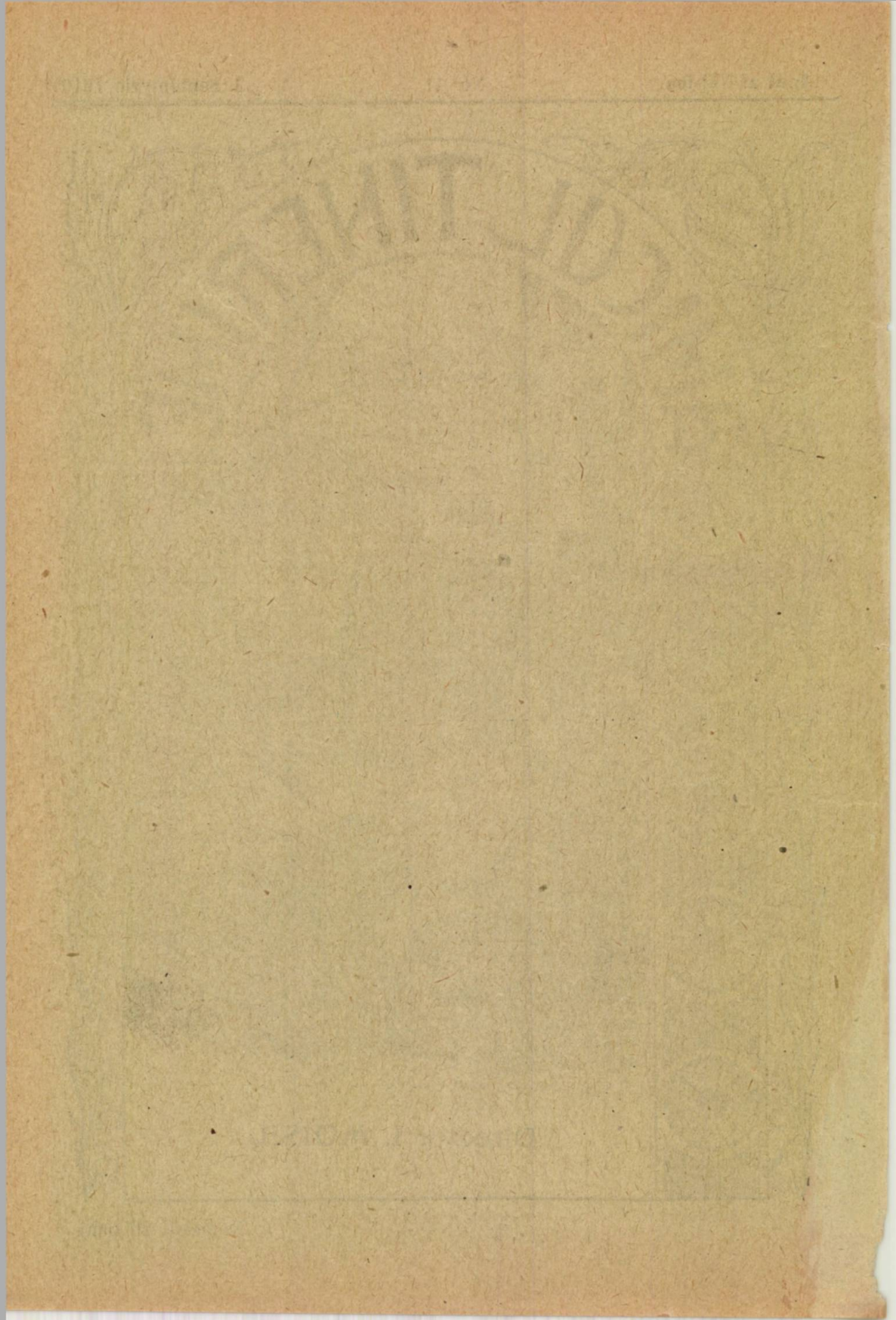
(CASELE PROPRII)

Efectuează lucrări de Tipografie și Legatorie cu prețuri reduse.

Director I. MOISIL

Numărul 20 bani

REVISTA PENTRU TINERIMEA ȘCOLARA

*** CULTURA ***

MORALA, IUBIRE DE NEAM, ȘTIINȚA,

*** MUNCA ***

APARE DE 2 ORI PE LUNĂ SUB DIRECȚIA

D-lui I. MOISIL.— București

ABONAMENTUL ANUAL :

În România Lei 5

Afară de România Coroane 5

PRINȚESA

(Poveste adevărată)

«Cântecul meu răsună ca și cântecul păsărelelor; saream și alergam peste tot, căci îndată ce cucul începe să-și strige numele, inima par'că se lărgeste, și cântă cu foarte mult drag. Când vocea mea subțire răsună, țăranii zâmbiau și clătinând din cap ziceau: «Ăsta e Nică crețul!» După puțină vreme apăream și eu pe ulița satului cu pantalonași de piele, desculț, cu un mintean castaniu pe umeri, cu o pălărioară pe cap, a cărei culoare nimeni nu o mai ghicea. Dar de subț pălărie lăsciau o pereche de ochi albaștri și niște plete dese de păr bălai, în mână țineam o nuelușă cu care mânăm trei capre. Eram fiul unei biete femei lucrătoare, care locuia în capătul satului într-o căscioară dărăpănată. Foarte adesea nu se găsea în coliba noastră nimic altceva decât pâine uscată, eu însă eram întotdeauna vesel și ajutam mami cum puteam; țărām acasă din pădure lemne uscate, culegeam smeură și ciuperci, adunam pere de brad și când mama plângea eu o mângâiam. Pentru mi zece ani ai mei, eram bine legat și voinic; mă suiam în copaci ca o veveriță și săriam ca o căprioară. În vreme ce păzeam caprele la pășune—după ce ieșiam dela școală—stăteam lungit sub un copac gândind la cele mai fermecătoare povești.

Odată îmi dăduse domnul învățător o carte cu tot felul de chipuri și găsii în această carte, că animalele pot să vorbească și că în pădure locuiesc zâne și pitici. Atunci mă gândii eu, că mica mea capră albă, cu ochii ei blânzi și frumoși, trebuie să fie o prințesă fermecată. Ea se uita așa de cuminte la mine, când mă apucam să-i vorbesc! Pe capra cea mai bătrână o strigam «Mioară», pe cea mai tânără, cu blana pătată «Bina» și pe cea albă «Prințesa». Mama mă certă și se necăjea adesea din cauza aceasta, eu însă, când ea se găsea în restriște, îi ziceam: «Mamă, Prințesa o să ne scoată din nevoi».

«Prost mai ești, băete», îmi răspundea mama; ea ar fi trebuit să râdă văzându-mă că leg Prințesii o panglică roșie la gât și de ea un clopoțel pe care-l găsisem odinioară în pădure.

Într-o zi mă sui cu caprele pe vârful muntelui, de oarece pe povârnișuri nu prea eră pășune bogată. Dintr-o dată prințesa se făcù nevăzută, clopoțelul ei se mai auzia răsunând slab în depărtare.

«Prințeso, unde ești, Prințeso!»! mă văitam eu, alergând dealungul stâncilor pleșuve, pe unde nu se vedea nimic altceva decât un tufiș de măcieș, încărcat de fructe roșii. Mă târai cum putui în dosul acestui tufiș, unde găsii o spărtură de stâncă, mare cât ar putea să treacă un om. Cu puțină iscusință mă putui ușor furișa. După câțva timp mă găsii într-o peșteră mult mai încăpătoare decât coliba noastră. Pereții și acoperișul erau din piatră strălucitoare. Prin niște crăpături din tavan pătrundrea razele soarelui, care luminau și străluciau ca într'un castel din povești. Eu pusei mâinile pe inimă, care-mi bătea cu putere: «Nu eră oare minunățiile la care visam eu totdeauna?»

Celelalte două capre săriau sprintene în jurul meu; unde eră însă Prințesa? O căutai câțva timp, însă totul fu în zadar. De odată auzii clopoțelul ei răsunând, și mă dusei după sunet. O găsii la o deschizătură lăaturalnică, stând lângă un isvoraș argintiu, sorbind cu lăcomie din apa lui limpede. Eu prinsei gâtul Prințesii între brațele mele, o sărutai pe frunte și îi șoptii încet: «Îți mulțumesc că mi-ai deschis castelul tău fermecat».

Nu povestii nimănui, nici chiar mamei, despre ceeace descoperisem. «Castelul e al Prințesii mele» îmi ziceam în mine însu-mi. Aci în peșteră adusei tot ce eră cu putință: trunchiuri de copaci, pentru a mă servi de ele ca de scaune; cioplii cu securea o masă, adusei fân pentru un culcuș și găsii și un ulcior pentru apă.

Aici îmi petrecui primăvara și vara; toamna se apropiă. Eu trebuiam să fiu cu foarte multă băgare de seamă, căci pe lângă locuința noastră se întindea o pădure deasă, de unde se auzeau, zău! în treagă, bubuituri de puști. Erău partide de vânătoare și ce ușor ar fi putut cineva să împuște prin desișul pădurii caprele mele. Într-o zi ieșii des de dimineată cu tovarășele mele. Aerul eră cald și năbușitor și nici nu puteam să cânt, căci eram ostenit din cauza zădufului. Copacii și tufișurile nu se mișcau, nici o frunză nu se clătină; eram sigur că o furtună groaznică se va deslănțui în ziua aceea. Și animalele se ascundeau căci erau îngrozite. Cerul eră încă albastru, însă furtuna se iscase și mai înainte ca eu să am vremea și să prind de sfoară caprele toate și să le strecor în peșteră, un fulger despică cerul și o bubuitură puternică

îi urmă. Prințesa, ca nebună, făcî câteva salturi și o luă la fugă prin pădure. Eu legai pe Micara și pe Bina de un copac și pornii în fugă după capra mea dragă. După multă trudă o prinsei și o luai în brațele mele vânjoase. Când ridikai ochii în sus, zării un vânător, rezemat de un copac bătrîn, cu arma pregătită pentru vînat.

«Domnule vânător, nu puteți rămîne aici; trăznetul cade foarte ușor pe copacii înalți și pe loc a-ți putea fi mort».

Vânătorul zâmbi și răspunse: «Casa pădurarului e prea departe, aici sunt cel puțin la adăpost».

«Nu, nu» răspunsei eu, «nu se poate».

Veniți cu mine, vă arăt eu un minunat adăpost, unde nu veți fi atins cătuși de puțin, sunt numai câțiva pași de aici».

Vânătorul puse pușca pe umeri: «Bine, să mergem». Fulgere după fulgere brăzdau văzduhul, tunete bubuiau și furtuna încovăia copacii până la pămînt. Eu pusesem capra pe după gât și înaintam cu băgare de seamă. Străinul mă urmă. Ajunși la gura peșterii, pusei capra jos, dădui vânătorului funia în mână și îi zisei: «Poftiți după Prințesa înăuntru, căci eu trebuie să aduc și pe celelalte». Apoi aplecai ramurile măcieșului și poftii pe străin să intre. Acesta își scoase lampa din buzunar și-și luminea calea. Drumul eră tare strîmt, însă foarte curat și bine îngrijit. Eu mă dusei repede la celelalte capre, care strigau jalnic afară în furtună.

Cînd mă întorsei, găsii pe străin ținînd încă de funie pe Prințesa. «Luați loc» îi zisei eu. Apoi legai pe Prințesa cu celelalte două capre de un colț de stîncă ieșit în afară. Pusei un capăt de lumînare, pe care-l aveam dela o țărancă, într'o sticlă pe masa cioplită de mine și alături și ulciorul cu apă proaspătă.

«Dacă vă este foame, pot să vă dau o bucată de pâine din merindea mea» zisei eu scoțînd un cuțitaș și tăind codrul de pâine în două.

Vânătorul zâmbi și mă mîngăie pe părul meu blond și încîrlionțat.

«Tare bun de inimă ești, mă băete. Să știi că o să ai parte de noroc în viață. Mie nu mi-e foame, mîncîncă tu!»

Afară turnă cu găleata, ca și cum nimic nu mai stăvilea șiroaiele văzduhului; lumînărica luminea slab peștera, însă unde cădea lumina, strălucia piatra în toate culorile și vânătorul mă întrebă, cum am descoperit eu acest adăpost încîntător. Atunci îi povestii eu despre Prințesa mea, despre viața noastră grea și îndurerată, despre suferințele mamei și despre mîhnirea mea, că eram prea mic și nu puteam să muncesc destul pentru a o scoate din nevoi.

Străinul mă ascultă cu foarte multă luare aminte și scrise ceva într'un carnet de buzunar. «Ce ai vreă tu să te faci?» mă întrebă el prietinos.

Eu mă apropiai cu multă încredere de el. «Ah, Domnule vânător, aș dori să mă fac, ce sunteți și D-voastră».

Străinul zâmbi cu blîndețe. «Asta nu se poate, dragul meu» îmi răspunse cu blîndețe.

«Și de ce nu?» întrebai eu mirat, dați-mă să învăț la domnul pădurar. Nu știți, ce dragă mi-e pădurea, cu tot ce viețuiește în ea. Cum aș mai lucra și îngriji pădurea, ca să crească copacii până la cer»

«Bine, să știi că am să pui o vorbă bună pentru tine. Vino mîne

înainte de prânz, la domnul pădurar, la casa lui din pădure, și vom vedea cea ce se poate face pentru tine.»

Eu mulțumii cu ochii strălucitori de bucurie și promisei că voi veni la locul și ceasul hotărît. Afară se auzi răsunetul cornului de vânătoare.

«Mă caută, trebuie să plec» zise vânătorul. Ploaia contenise și furtuna se depărtase.

«Să vă duceți prin față, peste creastă» zisei eu vânătorului; apoi el dispărură în tufiș.

În dimineața următoare mă cerui dela școală, mama mă spălă cu îngrijire, îmi peptenă bine pletele ca să stea frumos întinse; eu sării însă așa de mult în cât se încreți iarăși în cărlionți nebunatici. Fiindcă nu aveam nici o haină de sărbătoare, îmi curăți mama bine haina de toate zilele și spre cinstea zilei aceleia mă îmbracă cu o cămașe nouă. Mândru, în straele mele curate, pornii pe drumul din pădure. Voiam să cânt și nu puteam, inima îmi eră strânsă de teamă. «O fi oare ade-vărat? Imi voi îndeplini eu oare dorința mea cea mai aprinsă? Voi deveni eu pădurar? Aș fi vrut să chiui și să cânt, nu puteam însă decât să merg liniștit pe drumul meu. Să nu fi uitat numai domnul pădurar».

Ajunsei și la casa pădurarului. O mulțime de servitori și de vânători mișunau în toate părțile și niște câni frumoși de vânătoare mă primiră în lătrături prietinoase. Eu întrebai de domnul inspector pădurar, și fusesei îndreptat în catul întâiu al casei. Urcai scările cu mare băgare de seamă; mama îmi dăduse în ziua acea ciorapi și cisme noi și cu toate că mergeam în vârful degetelor tot scârțâiau sgomotos. Pălăria o țineam tare cu amândouă mâinile. Sus, la capul scării, în sală, se găsiă un servitor. Eu făcui cea mai frumoasă plecăciune și întrebai din nou de domnul inspector pădurar. Servitorul îmi arătă cu mâna către o ușă din față. Bătui la ușă, urmă un «Intră» și deschisei ușa cu foarte multă luare aminte. Vânătorul stătea la o masă, întoarse capul și zâmbi când dădă cu ochii de fața-mi îmbujorată.

«A! ai venit, Nică» zise el.

Mă apropiiei, făcui iarăși o plecăciune și zisei cu încredere atingând pe mână pe domnul din fața mea:

«Ai întrebat pe domnul Inspector, dacă vrea să-mi facă ceva?»

Ei mă privi întrebător cu ochii lui albaștri.

«Asta ai să o afli tu chiar dela el».

Sună și un servitor intră în odaie.

«Chiamă pe Domnul Inspector pădurar».

Fără să zică nici o vorbă, servitorul părăsi odaia.

Eu mă apropiiei și mai mult de vânător.

«O să vedeți, Domnule vânător, nu o să facă nimic. Ioan a Petrii a voit și el să se facă pădurar și Domnul Inspector a zis că nu-i trebuie așa copii».

În clipa aceea se deschise ușa și servitorul zise: «Domnul Inspector pădurar».

«Porunciți, Maiestate».

Eu privii cu ochii zăpăciți când la unul când la altul; și zării, d'abia atunci, marea stea strălucitoare de pe haina verde de vânătoare.

Mă aruncai în genuchi și cu mâinile împreunate zisei — «Maiestate, iertați-mă, că ieri v'am dat să păziți pe Prințesa».

Regele zâmbi zicându-mi.

«Ridică-te, tu ești un băiat cum se cade. Uite, Domnule Inspector, băiețașul acesta m'a adăpostit ieri, pe furtuna acea groa'ică și a vrut să-și împartă cu mine singura bucățiță de pâine pe care o avea. El are foarte multă dragoste pentru vânătoare; aș vrea ca să-l înveți meșteșugul acesta și să scoți din el un vânător dibaciu.»

«Se va face, Maiestate» răspunse inspectorul.

«Și fiindcă mama băiatului este o biată văduvă săracă, care poate să moară de foame, înainte ca copilul să poată câștiga ceva, să-i se dea o pensiuie, din care să poată să trăiască».

Lacrămile îmi curgeau șiroaie. Mă aplecai și sărutai mâna regelui. «Măria Voastră a-ți fost așa de bun cu mine, lăsați-mă să vă dăruiesc, ca semn de recunoștință, tot ce mi-a fost mai drag pe lumea asta. Luați pe Prințesa și dați-o nepoților Măriei-Voastre».

Regele clătină din cap. «Nu, băiatul meu, păstrează-l; și când te vei duce să vezi pe mamă-ta, o să vezi și capra ta dragă».

«Vă mulțumesc din suflet Măriei-Voastre; acum mă duc să spun în grabă și mării despre bunătatea Voastră nețărnută».

Cum ajunsei acasă, nici eu singur nu mai știu; mă atârnai de gâtul mării și-i povestii, râzând și plângând, cele întâmplate. Ii trebui multă vreme până să înțeleagă ceea ce-i spuneam. După ce se liniști, își împreună mâinile și mulțumi lui Dumnezeu. Eu mă apropiai de mama și-i zisei: «Vezi, mamă dragă, Prințesa ne-a fost cu noroc, ea ne-a scos din nevoi».

(Ottilla Czuba).

Elena Iosif.

Un foc în deșerturile nord-americeane.

După Marryat

(Fine)

Mulțime de cadavre de ale animalelor, cari au rămas strivite la întoarcerea repentină sau cari n'au putut urma cursul repede, marcau drumul lor. Cele din urmă se îmbulzeau puternic înainte și era ceva îngrozitor când ne rețineam suflarea, crezând în tot momentul, că coloana uriașă, făcând o întorsătură, se va îndrepta iarăși spre noi. Direcția eră însă luată și toate celelalte urmau orbește, alergând după cele dintâi.

Mereu creștea desimea massei; rîndurile se întrerupeau și mai târziu numai ici colea treceau animalele mai slăbite, pe când altele cădeau sub greutatea oboșelei. Astfel de primul pericol eram mântuiți; în acelaș timp însă ne amenința altul nou.

În timpul repausului, provocat de numita scenă, focul înaintase cu pași uriași. Întreg deșertul stătea înaintea noastră în flăcări, ce se rostogoleau cu iuteala vântului spre noi. Încălecarăm repede și caii noștri, odihniți întru câțva, galopau, conduși de instinctul lor firesc, în urma

bivolilor. Era o goană desperată. Focul ne urmărea pas de pas și furia lui consumătoare ne ajungea aproape picioarele. Dacă n'am fi scăpat tocmai dintr'un pericol identic cu acesta, de sigur că nu ajungea curagiul nostru. Eu cred, că unii dintre noi ar fi fost părăsiți de orice energie și s'ar fi aruncat de bună voie în brațele destinului; însă tocmai gândul la cele suferite era, care ne păstra prezența și ne simțiam gata a întâmpina în tot momentul apunerea existenței noastre.

Alergam în furioasă desperare, abia câte odată luând respirație. Inimicul însă se apropia și caii începeau din nou să obosească. Ne apropiasem mult de cetele bivolilor, când deodată o parte a coloanei o văzurăm dispărând. Să aruncaseră cu miile într'o adâncă văgăună.

Era o rază de speranță pentru noi. Acolo puteam aștepta mântuirea. Aveam însă o distanță de o milă și focul ne înconjura cu fumul său gros și înădușitor. Văgăuna putea hotărît să devină mormântul nostru. Pluteam deci între spaimă și ultima speranță, prin care credeam a fi mântuiți.

Înainte dară, spre țință, cu repeziciune! Coastele cai'or sângerău de repețitele lovituri ale pintenilor noștri. În fine iată-ne totuși ajunși acolo! Nici unul dintre noi nu putea să măsoare adâncimea prăpastiei; eră însă speranța mântuirii. Încă o opintire — și caii se aruncară orbește în urma bivolilor, cari, între mugete puternice, săriau în adâncimea prăpastiei.

Nu mai pot să-mi amintesc acel moment îngrozitor și urmările lui. O sguduire numai — și-mi pierdusem conștiința, iar când revenii în fire, zăceam cu calul meu pe-o grămadă de bivoli morți și tot astfel și tovarășii mei, cari erau puțini răniți.

Întăiul cuget eră, să aflăm adâncimea prăpastiei, în care stam. Măsurând în sus cu privirea, observăm distanța de cel mult 50 de urme, care ne despărțea de șesul preriei. Gândindu-ne la pericolul ce ne așteptase, aveam de-a mulțumi existența noastră numai bivolilor, cari acum în mare parte erau sfărâmați și striviți, formând grămezi peste olaltă de o grosime considerabilă. Recunoscuserăm însă, că mulți vor fi părăsit prăpastia, eșind peste perețele opus, care eră mai puțin înalt. Mai simțiam încă tremurând pământul sub pașii lor. Se vede, că ei își urmau cu aceeași celeritate cursul, și astfel nu puteam să ne credem scăpați de orice pericol.

Vântul suflă cu violență, alungând flăcările la marginea prăpastiei. Un moment numai și focul intrase într'o parte îngustă a ei, începând și aici distrugerea, care nimicise în urmă plantele și alungase tot ce-i stete în cale. Știam, că locul nostru de scăpare eră deplin asigurat contra focului, și astfel începuserăm a răsufla din nou, prinzând curagiu. Ducând fără-teamă caii noștri peste bivoli morți, la un loc liber, aprinsăm un foc și pregătiram cele mai gustoase bucăți dintr'un bivol tânăr.

Astfel am rămas două zile în văgăună, parte pentru a aștepta răcirăa atmosferei, parte pentru a ne reculege și a restabili și puterile cailor noștri frânți de oboseală.

În dimineața zilei a doua auziram tunete, cele mai sigure semne ale unui uragan, a cărui însoțitor inevitabil, ploaia, ne oferia siguranță contra ori cărui pericol de incendiu.

În zlua a treia ne gătirăm de drum, traversând lungimea văgăunei, pe care o găsirăm pretutindeni acoperită de cadavrele bivoliilor. Ajunși în fine la un povârniș mai puțin înălțat, urcarăm spre șes.

O scenă indiscripțibilă de devastare zăcea la picioarele noastre. Cât cuprindeam cu vederea, un nemărginit plan negru, asemenea unei sfite, acoperea pământul. Puteam înainta numai foarte încet. La tot pasul și în tot minutul oprindu-ne, trebuia să trecem înconjurând schelete și corpuri arse pe jumătate, cari ne împedecau drumul.

Astfel am parcurs o înălțare undulantă a teritoriului, și când eram sus, aveam înaintea noastră brațul stâng al râului Trinitas, care formează în partea aceea un lac puțin adânc, sec, pe întindere de câteva mile.

Trecurăm dară, fără rezistență, prin vad la celălalt țărm, unde nu ajunsese puterea flăcărilor, dar toată verdeța era nimicită de copitele animalelor. Vedeam perzându-se încet cu încet toate semnele distrugerii și când ajunserăm la o oază, ni se oferî o priveliște mișcătoare pentru noi, care îndurasem o grozăvie atât de mare.

Mii și mii de animale de toate speciile zăceau, în grupe și cete, culcate la pământ. Unele își lingeau ranele membrilor zdrobite, altele își întorceau capul, fără a se scula, păscând din iarba, care creștea în apropierea lor.

Era o scenă din grădina paradisului. Lupi și pantere odihneau între antilopi și caprioare. Urși, cai și bivoli înșirați lângă olaltă — incapabili însă de ași mișca membrele.

Era ceva grozav de mișcător...

Felicitas.

O excursiune la Constantinopole și în Grecia.

(Fine)

Atena este un oraș frumos, modern, plăcut, cu străde largi și lungi, asfaltate, cu palate frumoase, aproape toate de marmură albă. Palaturile publice, ca muzee, universitate, bibliotecă, școala tehnică, academia ș. a. sunt ridicate mai toate de mecenafi, de oameni bogați cu dragoste pentru țara lor și sunt clădite în stilul vechiu elin. Pe străde comunică tramvaie electrice. Peste tot te îmbată mirosul plăcut de portocali, lămâi și alți arbori de sud înfloriți.

Din Duminică paștilor am început cu executarea programului nostru pentru Atena. Locul ce ne-a atras mai întâiu a fost *Acropolea*. Pe drum am intrat în mai multe biserici vechi bizantine, mici, interesante și în mitropolie; trecând prin *Piața Constituțiunii*, pe lângă palatul *Zappeion*, un parc regal mare

și bine întreținut, prin grădina publică, făcut cu cheltuiala fraților Zappas, am ajuns în regiunea vechei vieți eline clasice.

Am admirat *Arcul de triumf*, bine conservat, al împăratului roman Adrian, iubitor de arta și viața elină, apoi *colosalele coloane* — 15 la număr — rămăse din templul lui Jupiter Olimpicul. De aici e aproape de poalele cetății Acropole, unde e monumentul lui Lisicrat, întreg și bine conservat, apoi *teatrul lui Dionisie, Asclepion*, Porticul lui Eumene, care se întindea până la *Oleonul* lui Herode Aticul, din care au rămas multe părți, destule pentru a da de lucru sufletului nostru. Prin Poarta romană ne-am suit, atrași de puterea sublimității, la locurile sfinte ale Atenei. *Propileile*, adică porțile de intrare, bine conservate, te pun în mirare; asemenea templul zeiței Nike, la dreapta Propileilor. În largul cetății te umpli de flori în întreaga ta ființă. Ești atras mai întâi de mărețul *Partenon*, din care o parte însemnată stă neclintită. În stânga este *Erehtionul*, cel mai vechiu templu din cetățuia Atenei. Peste tot locul e material colosal de construcții, de marmură, răsturnat pe jos. În dreptul Partenonului este *Templul Romei*.

Privirea asupra orașului, marea, dealurile înconjurătoare, văzduhul luminos... toate îți înalță sufletul și te simți fericit.

După prânz am eșit din oraș și am mers la băile din golful *Faleron*, unde am făcut și noi bae. În tot locul este vegetațiune sudică, care face parcurile mai minunate.

Seara ne-am oprit în grădina publică: *Zappeion*, alintându-ne sufletul la melodiile muzicii și la mirosul florilor de portocali și lămâi.

Am avut un timp splendid în tot timpul zilei și a serei.

Luni, după ce mai dasem roată prin oraș și la biserici, am vizitat: *muzeul* național arheologic, mare și bogat în antichități. Sunt cu deosebire impunătoare și interesante bogățiile desgropate din orașul *Mikene*, vasele, statuetele, mormintele și muștele egiptene.

După prânz am mers a doua oară pe Acropole, unde am vizitat muzeul de acolo, care fusese închis în ziua de paști.

Scoborându-ne din Acropole am trecut în alte locuri cu amintiri istorice; ne-am suit pe colina *Areopagului*, locul de judecată a vechilor elini, apoi pe *Pnyx*, forul celor vechi cu tribunele oratorilor, cari se văd cum erau în vremurile acelea.

Aceleași trepte de piatră servesc și astăzi ca și în antichitate. De o altă parte am văzut *templul lui Teseu*, conservat

în întregime. Am mai făcut o plimbare cu tramvaiul la *Patise*, afară de oraș, un loc de petreceri și spectacole.

Martți înainte de amiazi am fost la palatul regal, ars în iarna trecută. În grădina palatului am văzut dansul soldaților, apoi *Stadionul*, o minune de clădire, în formă de amfiteatru, întreg de marmoră albă de Pentelikon, în baza și forma celui vechiu, a lui Licurg, reînnoit de Herode Aticul [la 140 d. Chr.] și acum iarăși reconstruit din marmură de un mecenat național, Averof cu numele, din Alexandria, cu 4 milioane de franci [dela 1896—1906].

După prânz ne-am dus cu trenul la *Eleusis*, unde se ținneau misterii, de două ori pe an, primăvara și toamna, pentru zeița *Demetra*, care da roadele pământului și învățase pe Triptolem cultura pământului. Și aci a fost o cetate, Acropolis, cu propilce mărețe, temple. Acuma sunt în ruine, dar să pot bine distinge cum au fost. Eleusis este așezat la mare, la un golf al Strâmtoarei din fața insulei *Salamina*.

Mercuri, la 21 Aprilie, am plecat la *Delfi*. Ne-am înbarcat în Pireu la orele 9 și trecând pe lângă Salamina și Egina, prin tăietura istmului dela Corint [6 km. lungime, 60 metri! dealul tăiat; pe deasupra trece trenul pe un pod], pe canalul Marea Corintului și numai după orele 6 seara am ajuns în portul *Itea*. De aici am mers pe jos, cu un conducător, tot la deal, pe Parnas în sus, ajungând la orele 9^{1/2} în *Delfi*.

Joi dimineață am alergat îndată la locul sfânt al lui Apollo, pe podișul de sub prăpăștiile «Fedriazilor», o coastă prețioasă a *Parnasului*, cu o admirabilă poziție.

Am cutrierat întreg «locul sfânt», unde se vede bine «calea sfântă», pe unde trecea convoiul festiv, se văd locurile monumentelor, ce se ridicau pe amândouă părțile acestei căi; din palatele de tezaur ale orașelor și statelor, părtășe în amficionie, stă întreagă casa Atenienilor și pe jumătate din a Knideilor. Din templul colosal a lui Apollo a rămas temelia și multe coloane, și părți din ele în ruină, care arată destul de lămurit mărimea lui de odinioară. Teatrul și stadionul sunt bine conservate. Mai bine conservate sunt în altă parte—Marmaria—templele: Atena-Pronaia, Atena-Ergane ș. a. Impresiile ce ți-le produc monumentele precum și golfurile dela Delfi sunt puternice și-ți rămân neșterse.

Joi după prânz ne-am întors la Itea, pe coastele Parnasului

în jos, desfășându-ne la tablourile frumoase ale ținutului, jos o vale lungă, cu păduri de măslini, apoi un șir de munți înalți, acoperiți cu zăpadă. În ltea am durmit.

Vineri dimineața, la orele 6, ne-am îmbarcat earăși pentru Atena unde ajungând fiecare a vizitat ce a voit.

Sâmbătă înainte de amiazi am mai vizitat încă odată muzeul național archeologic, apoi muzeul etnografic, ce cuprinde obiecte din luptele pentru neatârnnarea Greciei [1821—27], am mai văzut școala politehnică și școala de pictură. După prânz am asistat la *jocurile olimpice*, în mărețul *Stadion*: întreceri în luptă, alergări, aruncarea discului, a lancei, ș. a. După ora 6 au început a sosi alergătorii dela Maraton. 32 inși au plecat la ora 3, având să fugă într'una până la Stadion, distanță de 42 kilometri. Amintesc pe cel care a alergat dela Maraton la Atena, ca să vestească învingerea. Ce ocazie frumoasă și îndemn pentru desvoltarea mândriei nobile pentru cei ce iau parte la aceste serbări naționale. Nu ne mai puteam deslipi sufletul de acest loc.

Duminecă înainte de amiazi am mai mers odată, a treia oară, pe Acropolis, să ne mai alinăm încă odată sufletele la vederea monumentelor unice în toată lumea. Ne-am și fotografiat aici.

Bogat loc de impresii sublime este Atema, pentru omul cult!

După prânz, la orele 4, ne-am despărțit cu regret de orașul ce ne-a oferit atâte impresii prețioase. Cu vaporul «Dacia», care se reîntoarce din Alexandria, am plecat și am călătorit bine și plăcut, pe acelaș drum, la Constantinopole.

Luni după prânz, la orele 3 am sosit aici, unde ne aștepta, spre bucuria noastră, amicul nostru Balamari și colegii lui. În ziua aceea am petrecut prin oraș.

Mărți am vizitat Ildizul, acel loc împărătesc, frumos ca în povești. Vr'o 2½ ore am cutrierat prin admirabilul și imensul parc, cu o mulțime de palate—chioscuri—teatre, muzee prețioase, lacuri și canale ș. m. a., rămânând foarte încântați.

La orele 4 după amiazi ne-am îmbarcat iarăși pe «Dacia» pentru a ne înapoia în patrie. Frații noștri mecedoneni ne-au petrecut o bună parte în barcă. Bosforul eră încântător. Marea liniștită și călătoria frumoasă.

Miercuri dimineața la orele 3 am sosit în Constanța, de unde la orele 7 am plecat la București, sosind tocmai la amiazi, unde am fost ospătați de frații Mircea, la restaurantul lor din

gara de acolo. Seara am sosit a casă, în Braşov, cu amintirile cele mai plăcute.

[Din raportul special făcut asupra acestei excursiuni de profesorul Dr. Iosif Blaga, conducătorul excursiunei].

Povestirile unui om, care a călătorit în India.

— Urmare —

Trec peste toată munca, truda, alergătura, peste toate aruncările de odgoane, toate căţărăturile de care e nevoie la oprirea în port a unei corăbii atât de puternice; trec chiar şi peste impresia ce făcu asupra-mi vederea unui oraş atât de străin, căci ea se reînoia la fiecare pas, ce făceam pe ţarm şi pe stradă; un lucru însă nu-l trec cu vederea, faptul, că începu pentru mine o activitate pe care nu o bănuisem, lucru ce mă făcea să mă uit adesea întrebător şi îngrozit în ochii lui Rowley. Ei erau însă mereu veseli şi ceteam în ei speranţa unei izbânzi apropiate.

În primele zile, el nu părăsi nici un moment corabia, chiar când nu avea de lucru. Stetea liniştit, rezemat de balustradă şi privea cu curiozitate mişcarea şi activitatea oamenilor de deosebite naţiuni, care umblau îcoace şi'ncolo pe ţarm sau pe diferite vase, aci stând liniştiţi şi fumând domol, aci păşind grav, ca persanul şi *sikul*, aci alergând zoriţi să şi îndeplinească planurile lor bine chibzuite, cum sunt malaezii cei vicleni şi chinezii cei şireţi. În aceste momente, sigur că nimeni n'ar fi bănuat că în pieptul lui cocea ascuns planul de a fugi în ţara asta. Mai cu luare aminte se uită el la şalupele lunguieţe de pe Gange, care pluteau în susul fluviului, încărcate cu pelegrini pentru Hurdwar şi privirea lui scrutătoare părea că vrea să măsoare iuţeala, cu care mergeau în contra curentului, împinse de numeroasele lor pânze şi de lopeţile şi mai numeroase, care se cufundau în Gange, urmând ritmul cântecelor monotone ale oamenilor. Nu aveam nici o clipă de răgaz să pot vorbi cu el; căci mereu trebuia să fiu lângă căpitan, să scriu, să socotesc, să trec în registre şi să calculez tot ce eşa pe ţarm.

Zilele veniau şi treceau astfel într'o mare şi continuă încordare şi, dacă seara şi dimineaţa, apele înfiorătoare ale Gangelui nu mi-ar fi redat puterile, ar fi trebuit să cad doborât de văpaia căldurilor din India; căci noaptea nu puteam răsufla, moschitoşii nu lasă nici o clipă de răgaz bietului om obosit, până la miezul nopţii, tot ca şi în giungli. Zbârnăiau producând sunetul lor sfârâitor prin toate încăperile corăbii, şi ne înţepau cu trompele lor otrăvite, sugându-ne fără milă sângele, nu numai din părţile descoperite ale corpului, dar treceau chiar prin covoarele şi velinţele cu care ne înveleam, aşa că nici nu era de

gândit la somn. Cum înceta chinuirea lor, cădeam într'un somn adânc, frate cu moartea, care abia ne putea întrema, atât era de înăbușitoare căldura din corabie. În sfârșit, marfa destinată pentru Calcutta fu descărcată și cea nouă, care în mare parte era opiu, — grozava substanță de fumat, ce enervează și otrăvește, — dest nat pentru Canton, în China, sosea mereu, așa că din nefericire munca mea nu se mai isprăvia, până când corabia fu în sfârșit încărcată din nou.

Noroc că și căpitanul avea nevoie de odihnă ca și mine, ca și noi toți. Părăsi deci corabia și se instală într'unul din hotelele ridicate în portul Calcuttei de englezii doritori de câștig și care sunt tot așa de bine și confortabil instalate, ca și cele de pe țărmul Tamisei din Londra. Eu îl însoții și Rowley rămase pe bord. Puțin mai înainte de plecarea noastră de pe bord, el îmi vâra pe furis în mână un bilețel, pe care-l ascunsei cu grijă. Cufărul cu hainele, rufe și celelalte lucruri necesare, le luai pe uscat.

Abia seara, când fui singur în odaia mea, putui să citesc bilețelul. Îmi scria să fiu pregătit, căci peste câteva zile se apropie ceasul, când să aducem la îndeplinire planul nostru. Încă nu hotărâse cum vom proceda; dar spera că în curând să găsească mijlocul. De o camdată, trebuia să-mi procur niște haine simple de nanking sau de bumbăcărie albe, și o pălărie de paie cu bordurile largi, cum poartă cea mai mare parte din Englezii din Calcutta. Și el va avea tot cam aceleași haine, așa ca să treacă cât se poate mai nevătat în seamă. Pentru fuga noastră, vom alege probabil una dintre corăbiile cu pelegrini, ce urcau în susul Gangelui, căci băgase de seamă, de vre-o câteva zile, că printre pelegrini, se mai găseau pe aceste corăbii și englezi îmbrăcați așa. Nu știa încă cum o să-mi trimită alte știri, dar îmi spunea să am încredere, chiar dacă le voi primi prin vr'un mijloc cât de ciudat și mai neașteptat. Se va servi mai bine de un indian, spre mai mare siguranță, decât de un european. Incheie cu rugămintea să rup îndată bilețelul și cu salutări cordiale.

Arsei bilețelul la luminare și detei fuga sub alcov, care acoperea ca o căsuță, cu perdelele lui, patul, ca să poată apăra astfel pe bietul european de înțepăturile dureroase ale țânțarilor, pentru cari carnea lui are un gust deosebit. Trăsei iute perdeaua și îi auziam zbârnăind în roiuri împrejurul patului meu, fără a-și putea îndestuli pofta.

A doua zi de dimineață, căpitanul hotărâse să vizităm Calcutta, căci numai dimineața e cu puțință să mergi sau să călărești. Cu cât soarele se urcă mai sus pe cer, cu atât arșița lui devine mai dogoritoare și te gonește în casă.

Era patru de dimineață când încălecarăm pe niște frumoși cai arăbești ce închiriasem; ne însoțea un *mihmador* sau servitor indian, Era oarecum răcoare, deși soarele strălucea sus pe cerul senin. Trecurăm printre șirurile de palate din Chauringhie și pe stradele cu colibe, cu coperișurile de foi de palmier sau de pisang; admirarăm pagodele și turnurile lor și arhitectura sveltă a moscheelor și minaretelor lor, observam mișcarea cea mare din piețe și mulțimea împetrițată de popoare, strigătul nesuferit ce scoate indianul când are treabă, țipătul *entisului* sau hamalului, muzica îngrozitoare a jonglerilor sau a scamatorilor de tot felul.

Șiruri de cămile treceau, conduse de persani serioși și reci, încărcate cu mărfurile depărtatei lor patrii; treceau palouchine, un fel de cutioare cu perini și perdele, în care se odihneau bogătașii leneși, pe care-i poartă bieții culi. Cu greu poți descrie pe scurt acest spectacol. Mai ciudați mi se păreau bogații indieni, *radjahii* sau prinții țării, cari călăreau deasupra elefanților, înconjurați de servitorii, ce vesteau mulțimei apropierea stăpânului lor, pe când el stetea odihnindu-se a lene sub un splendid baldachin sau umbrelă, care-l apăra de razele soarelui, își fuma *Lukah* (o pipă cu un tub lung, mobil, prin care fumul tutunului trece mai înainte prin apă spre a se răcori și curăți) adică narghileaua, pe care o ținea la spatele lui un servitor și o umplea mereu, pe când un altul îi făcea vânt cu un evantaliu. Dinapoia urechilor colosale ale elefantului, stă servitorul care-l conduce. În felul acesta se lasă a fi purtat pe străzi trândavul *sahib* sau stăpân, arătându-și splendoarea și puterea prin servitorii bogat împodobiți, a căror număr e proporțional cu demnitatea și vaza stăpânului lor.

Eram aproape amețiți de sgomotul mulțimei de pe străzi și par'că ne topea văpaia dogoritoare a razelor de soare, contra cărora nu ne apăra nici o umbrelă sau baldachin, ca pe bogații negustori englezi sau ca pe radjahi; căpitanul hotărâ să ne întoarcem la hotel și să luăm o baie în Gange, cum ne sfătuisese mihmadorul.

Acolo ne aștepta un nou spectacol, la care priviam de pe treptele de marmură, ce conduc dela țărnul zidit al fluviului în apa lui limpede și ademenitoare.

Sute și mii de indieni de toate vârstele, bărbați și femei, se adunaseră acolo, ca să se afunde, rugându-se, în apa sfântă a fluviului, unde se mai afla o mulțime, spre a lua baia curățitoare, prescrisă de religia lor. Foiiau chipurile negre, cari intrau în apă rugându-se și tot rugându-se ieșeau de acolo! Un zumzet ciudat umplea văzduhul, făcut de răgăclunile șoptite, pe care nu le poate împedica sau opri nimeni și nici ic. Însă abia pot descrie binefacerea unei astfel de băi. O fi puteam inviorătoare a acestei ape limpezi sau o fi binefacerea ce dă — mai ales sub cerul unei țări călduroase — o baie de rău, atât pot spune că niciodată o baie în valurile varzui ale Oltului din țara mea, chiar în cele mai călduroase zile de vară, nu-mi a dat *această* răcorire și *această* dispoziție negrăit de plăcută. Chiar și căpitanul vorbea mereu de buna-i dispoziție și ne întoarserăm la hotel întăriți și însuflețiți; acolo ne aștepta masa în grădină, la umbra deasă a celui mai mare smochin pe care l-am văzut vre-odată în India.

Pe băncile de la tulpina străvechiului copac, gros de nu-l puteau cuprinde doi inși în brațe, erau puse perini moi și în fața lor așternută o masă, încărcată cu roadele delicioase ale Indiei, crude și gătitе și tot felul de mâncări scumpe, care ar fi putut conveni mai bine gustului unui englez. Dar mai mult făcea cu ochiul căpitanul Ball unor sticle mari și albe din care-i zâmbea vinul negru, plin de foc, de Madera.

Călăritul strașnic și baia răcoritoare ne ațâțară pofta de mâncare și mai ales setea căpitanului, atâta vreme stăpânită, care se apucă să și-o potolească în așa măsură, încât eram sigur de urmări. Și în adevăr, nu trecu mult și se iviră semnele beției, când omul își desvâluește adâncul sufletului.

Până aici vorbise puțin cu mine, sau mai de loc; dar acum vinul deslegă legătura cu care-i legase limba precauția și sufletul lui închis, se dete acum pe față.

Ura lui stăpânită față de Rowley, își dete acum drumul. Își propti apoi capul cu mâna și-mi aruncă niște priviri din care țâșniau flăcări de ura nimicitoare.

«Știu sigur,» strigă el, «că omul ăsta dârz are gânduri de revoltă, că-mi face dușmani mateloții mei și-i ademenește să treacă de partea lui; dar e în mâna mea.» Cu aceste cuvinte, scoase din buzunar două revolute, și le puse pe masă.

«Uite, aceasta îl va amuți la prima și cea mai neînsemnată răsvrătire și-l va da hrană peștilor din Marea Galbenă. Ca să fiu pregătit, am să mai angajez un dulgher pe punte. Și pe D-ta te-a ademenit», continuă el scrâșnind din dinți,» știu; dar și pentru D-ta e aici un glonte, poți să mă crezi pe cuvântul meu de căpitan Ball, comandantul «Cetăței Londrei.»

Continuă cam pe tonul acesta, până când i-se îngreuiă limba de atâta băutură de atâtea înjurături și atâtea amenințări și vorba-i era doar un bâlbâit curat. La urmă se cufundă în perinele pe care ședea și ar fi și adormit de nu l-ar fi reținut deștept o scenă extraordinară de ciudată, care însă de altfel nu dură mult.

Fui nevoit să tac; știam foarte bine că o singură vorbă de apărare sau de scuză l-ar fi adus într-o stare de nebunie și i-ar fi fost lucru de nimic să descarce asupra-mi unul din pistoalele, cari erau încărcate. Ochi-mi erau ținți la mâna lui; deși tăceam din gură, nu eram sigur de viața mea și ca să mi-o scap, trebuia să fiu cu ochii în patru. Din fericire un spectacol deosebit, adevărat indian, dete alt șir gândurilor sale și mă înlănțui și pe mine.

Sase persoane se apropiară de pajistea, ce se desfășura la picioarele noastre în toată splendoarea. Erau trei femei tinere și trei bărbați. Unul dintre ei întinse pe iarbă niște covoare colorate; se așezară apoi turcește și doi dintre ei scoaseră niște instrumente, un fel de flure sau de flaute, cel d'al treilea își așeză dinainte un fel de tripied ciudat și de-asupra lui un lighean mare de metal, «tamtamul» foarte iubit în toată India și începu o muzică, care izbea în mod nespus de neplăcut simțul meu muzical.

Cele trei femei, *bajadere indiane* sau dansatoare publice, îmbrăcate frumos, cu colane de mărgăritare, cu coroare de flori pe părul lor negru despletit, își deteră pe spate vălurile subțiri ce le învăluiau și începură un dans însoțit de un cântec monoton, nu tocmai neplăcut. Nu era un dans cu săltături sau sărituri, ci un soi de pași și de mișcări ritmice ale brațelor goale, a întregii părți de la brâu în sus și mișcarea capului de la un umăr la altul. Pe lângă aceste mișcări blânde și espresive, ele se mai învăteau una în jurul celeilalte, cât se poate de grațios. Cătuși de puțin necuviincios, dansul păstra măsura frumosului și demnității.

Așa ceva nu mai văzusem. Nu-i de mirat că acest spectacol răpitor îmi robi cu totul privirile și dete gândurilor mele o direcție cu totul deosebită de cea de până aci.

Mina glumeață a uneia din femei, care arăta spre căpitan, înclinând ușor capul, îmi atrase privirile înspre el. Duiosia cântecului, mișcările line ale dansului bajaderelor și amețitoarele lovituri ale tamtamului îl făcuseră să adoarmă greu și respirația, adâncă, horcăitoare, arăta că lumea dinprejur nu mai exista pentru el.

Dansul era pe sfârșite. Plătii dansatoarelor câteva monede indiane și ele se depărtară împreună cu muzicanții. Ședeam cufundat în gânduri asupra ciudățeniei acestei zile, când baiadera, care arătase spre căpitanul adormit, se întoarse prefăcându-se că caută ceva ce pierduse. Deodată sări lângă mine, șopti numele lui Rowley la urechea mea și-mi vârâ în mână un bilet. Dispăru mai înainte ca eu să-mi fi venit în fire din surpriza ce-mi produsese. Ascunsei repede biletul și pentru că căpitanul dormea încă adânc, mă depărtai încetinel și mă dusei sub bolta de viță deasă și umbroasă. Acolo, singur și la adăpost, desfăcui biletul. Era dela Rowley și-mi spunea că totul e pus la cale cum nu se poate mai bine. Deseară când — după cum ne așteptam — căpitanul va cădea beat mort și va dormi buștean, eu să fiu la ceasul 11 punct, cu un pachetel cât mai mic posibil cu ceea ce aveam mai bun și mai de trebuință, la poarta hotelului, unde mă va aștepta un culis. Dacă va pronunța cuvântul Rowley, să mă încred în el fără de frică. El mă va conduce la locul unde aveam să-l întâlnesc pe Rowley.

Scrisoarea mă impresiona atât de puternic, încât mă apucă un fel de tremur. Fu mare noroc că somnul adânc al căpitanului îmi dădea timp să mă reculeg și să-mi reiau locul lângă el. Aci iar începui să mă gândesc la cele ce-mi spusese el. Vorbise vinul, e drept, nu el, dar își dedese pe față fundul sufletului și-mi arătase foarte lămurit ceea ce ne aștepta, pe Rowley și pe mine. Și când astfel de sentimente îl însufleteau, ușor ar fi putut o faptă, cât ne nevinovată, să-i ațâțe și mai mult ura și să-l facă să făptuiască cea mai înfiorătoare crimă, dacă i-ar fi venit gust.

(Va urma)

Aurelia V. Cochinescu.

PROBLEME DE DESLEGAT

I. Două persoane A și B fac socoteală câtă avere au. După socoteală rezultă că A are îndoit cât are B și că amândouă persoanele posed 5493 napoleoni. Cât are fie-care?

II. «Cu opt ani înainte de aceasta», zise un tată fiului său, — «eu am fost de șase ori mai bătrân ca tine; după 20 ani însă voi fi numai de două ori mai bătrân ca tine.» Cât de bătrân a fost fie-care?

T. P.

I. Aritmogrif.

1 2 3 4 5 6 Popor din Rusia
 1 2 3 4 5 6 7 8 5 Insulă din Europa
 9 1 2 1 2 10 2 11 4 7 2 . Se spun la clacă, șezători ș. a.
 12 1 12 13 5 Ceva în școală.
 4 6 14 4 7 O mică naționalitate în Austro-Ungaria
 1 4 6 7 4 3 Ceva la biserică (cuvântul e întors).
 Literile din șirul întâi de sus în jos și cele din rândul ultim de jos
 în sus dau numele unui liceu din România.

Alex. N. Gheocălescu — Câmpulung.

II. Aritmogrif.

l . i . h . a . n

 l . i . h . a . n

Munte în Palestina
 Nume biblic
 Nume de boer vechiu
 Ființă
 Consonantă

Vasile N. Buțescu — București

Deslegările în N-rul 13.

DESLEGĂRI.

Problema I. dela pag. 152. In $8\frac{1}{4}$ ani.

Au deslegat bine: M. O. D. Ioachim Munteanu protop. Agnita. (Transilvania). D-ra Zoe Schuster — București. Const. D. Georgescu — Colentina. I. I. Mardale — Drănic — Dolj. D. D. Tomescu — București

Problema II. dela pag. 152. Numerii sunt: 16, 28, 30 și 36.

Au deslegat bine: M. O. D. Ioachim Munteanu — Agnita. D-ra Zoe Schuster — București, Const. D. Georgescu — Colentina. I. I. Mardale — Drănic.

Șarada dela pag. 152. Cap-sulă.

Au deslegat bine: M. O. D. Ioachim Munteanu — Agnita. C. D. Georgescu — Colentina. H. Th. Leontescu — Coconi — Ilfov. Răducan Ionescu și Anastasie G. Popa — Maltezi.

Poșta Redacției

H. Th. Leon . . . Când trimiți șarade etc. trimite și deslegarea.
 Iul. M. Constantinescu. Unde ai găsit problemele din n-rul 10 întreabă Alex. N. Gheocălescu — Câmpulung. Anastasie G. Popa. Șarada nu este de loc lămurită. D. D. Tomescu. Aritmogriful trimis e încurcat și de nepriceput. Când treci pe aici?

Revista AMICUL TINERIMEI începe de la 1 Aprilie a. c. al șaptelea an al existenței sale.

Tot ce privește abonamentele, corespondența, articolele, deslegările etc. se vor adresa „Redacției Amicului Tinerimei, București Strada Romană No. 12.

Abonamentul pe un an este de lei 5, (sau coroane 5). Numărul costă 20 de bani.

Abonamentele se plătesc înainte.

Direcțiunea AMICULUI TINERIMEI roagă pe toți iubitorii de bună îndrumare a tineretului nostru școlar, cari doresc a colabora să ne trimeată articole potrivite pentru tinerime, scrise într'o limbă adevărat populară și pe înțelesul tuturor.

Manuscrisele trimise spre publicare, să se scrie pe o pagină, lăsând loc gol la dreapta, ca de vr'o două degete. Manuscrisele se trimit prin poștă nu ca scrisori, ci sub bandă, scriindu-se pe lângă adresă cuvântul «*manuscris*». Ele costă în lăuntruul Țării Românești 5 bani de fie-care 50 grame, iar din celelalte țări locuite de Români precum și din Streinătate câte 10 bani 50 grame. Dacă pentru mai multă încredere, vrei să recomanzi manuscrisul, pentru «*recomandare*» se plătește deosebit 25 bani, de ori unde.

La Redacția AMICULUI TINERIMEI se găsesc de vânzare exemplare complete și legate, anii II, III și IV cu Lei 4 ; anii V și VI cu Lei 5.

Tinerilor ! Răspândiți revista voastră cât puteți mai mult !

Păstrați numerile spre a le lega la sfârșitul anului.

PAPUȘA

Primul Atelier românesc de păpuși și jucării naționale

Adresa: BUCUREȘTI—STR. ROMANĂ No. 12

În aceeași casă cu Redacția «AMICULUI TINERIMEI»

Pentru voi, dragi copii, fete și băieți, a deschis o prietina a tinerimii, un atelier de păpușele foarte dragălașe și de felurite jucării precum și o clinică pentru ele.

Se găsește aici păpuși mari și mici, armata română, ciobanași, oi, căței, cocoși și alte animale, cu prețuri mici.

TIPOGRAFIA ȘI LEGATORIA

G. ILIESCU

Telefon 28/49—STR. POPA SAYU No. 3—(La Sosea)

(CASELE PROPRII)

Efectuează lucrări de Tipografie și Legatorie cu prețuri reduse.

Director I. MOISIL

Numărul 20 bani

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1875

REVISTA PENTRU TINERIMEA ȘCOLARA

*** CULTURA ***

MORALA, IUBIRE DE NEAM, ȘTIINȚA,

*** MUNCA ***

APARE DE 2 ORI PE LUNĂ SUB DIRECȚIA

D-lui I. MOISIL.— București

ABONAMENTUL ANUAL :

In România Lei 5

Afară de România . . . Coroane 5

Sborul Inginerului Vlaicu cu Aeroplanul.

— Dela Cotroceni la Chitila și înapoi —

Un amurg liniștit. Pe platoul dela Cotroceni lume multă. Ochii tuturor stau ațintiți spre hangarul în care se odihnește pasărea fermecată.

Curge lumea pe toate drumurile. Bicicletele se întrec cu automobilele, cari vin în goană din toate părțile; se lățise vestea, că Vlaicu are să sboare la Chitila.

Peste tot emoție și nerăbdare, entusiasm și nedumerire. Ce-are să fie?

De-odată porțile dela hangar se desfac greoaie ca niște aripi uriașe. Lumea dă năvală. Un fulger de emoție înfiorară toate sufletele. Copii din mahala, vechi cunoștințe și poate cei mai sinceri prieteni ai aviatorului se năpustesc ca un stol de vrăbii gureșe să pună și ei mânuțele lor mici și nespălate și să ajute — vorba vine — pasărea minunată să iasă la larg. Și în mijlocul acestui alai, Vlaicu înalt și subțirel, un copil și el, vine în urma aeroplanului cu pași mărunți și sprinteni înmlădiindu-se ca o trestie. E vesel ca întotdeauna. Vorbește cu copii, glumește, îi mângâie pe păr, pe obraz, și ochii lor se întorc senini și frumoși spre dânsul ca spre o minune.

Ion mecanicul, băiatul bun și credincios al lui Vlaicu, se înfurie; pusderia asta de copii îl înghesue și-l calcă pe picioare.

— Mai mergeți și pe-acasă mă! le strigă el. Copii însă nici gând s'asculte și-și văd gălăgioși și veseli de treabă. Soarele din asfințit își fărâmă razele peste tot alaiul acesta ca un gospodar bun ce aruncă din pragul tinzii ploaie de grăunțe pasărilor înfometate.

Ajung pe platou. Lumea se desface în două, lăsând cărare liberă libelulei gata de sbor.

Vlaicu nu mai vede pe nimeni. Se învârtește în jurul aeroplanului, se uită, cercetează, pipăe sârmele, încearcă pânza, se mai uită odată îndrăzneț în văzduh și ușor ca o pană sare în aparat. Mâna pe cârmă și motorul pornește să urle înfiorând pacea amurgului.

Ion mecanicul vorbește cu Vlaicu mai mult prin semne, se depărtează de aparat câți-va pași, se uită încă odată pe sus, se întoarce și-i spune că-i liniște în cer și pe pământ. Și Vlaicu, cu ochii țintiți la motor, adus de spate, pornește ca o pasăre de pradă «să mănânce nori» cum zice el. După câteva clipe învârtește cârma cu o mișcare de hoț rafinat și iată-l înălțându-se spre cer. Lumea izbucnește în urale, copii sar de bucurie și de pe toate sufletele se ridică nedomirirea și teama cum se ridică negurile din văi la răsăritul soarelui.

Ion se apropie de noi îngrijat frământându-și mâinile.

— Ce-i loane, ce crezi? îl întreb.

— Nu știu zău... motorul e cu toane și mi-e cam teamă. Trebuia să-l lasă să se înfiebane mai mult.

— De ce nu l'a lăsat?

— Apoi nu-l știi pe d. Vlaicu? Mai poți să stai de vorbă cu el?! Când e să sboare nu mai ascultă de nimeni.

În vremea asta pasărea străbătea văzduhul admirată de toată lumea.

De-odată vedem că începe să se coboare. Sufletele se ghemuesc de teamă. Ion face ochii mari, borborosește ceva și dă fuga la automobil. Noi după el. Copii strigă: Se lasă, se lasă jos! și pornesc în goană mare. Bicicletele sboară ca niște săgeți, automobilele alunecă... Într'adevăr Vlaicu se scoboară.

Până să ajungem la ei, copii erau acolo. Luară aparatul și pe Vlaicu în mijloc ca pe-un căpitan și veneau. Hei, dar căpitanul era furios, îi scăpărau ochii de ciudă. La întrebările noastre ne răspunde scurt privind aiurea:

— Motorul... nu vrea să meargă! Am să-i dau drumul să-l găsească o sută de draci!

Și pe când ne întorceam noi pe lângă aeroplan soarele se ascundea cu totul în nemărginitul zării.

În mijlocul lumii neîncrezătoare, Vlaicu își examinează încă odată aeroplanul și se urcă. Dă drumul motorului și-l lasă să funcționeze pe loc câtă-va vreme. Se uită la el cu atenție, se apleacă, ascultă.

Nu-i place cum merge!... De necaz își scoate șapca din cap, o întoarce pe dos și și-o pune iar. Lumea râde. Vlaicu vede ce-a făcut și râde și el. Iar e vesel și veselia lui însenină sufletele.

Dă forță mai multă motorului. Se apleacă și mai ascultă odată. Chiamă apoi pe Ion, îi spune ceva. Ion face semn că a înțeles și se depărtează. După două clipe Vlaicu pornește cu furie, se ridică de pe pământ și par'că se duce drept în sus. Lumea îl aclamă, dar mai cu rezervă; ce ușor poți să-ți pierzi încrederea mulțimii!

Vlaicu sbura, sbura spre asfințit, și cu cât se depărta, sufletele renășteau, de ușurare. Și se ridica tot mai sus. Lumea se uita după el înmărmurită de emoție, iar departe departe în zare, un nor în forma unui uriaș urs alb îl aștepta neclintit sprijinit pe labele de dinainte.

O liniște de sărbătoare stăpânea cuprinsul. Libelula lui Vlaicu se zărea departe, departe și din uruitul de adineauri nu se mai auzia decât un zumnet ca de bondar prins sub o sticlă.

— Cum merge? îl întreb pe Ion care se apropie de noi.

— Merge bine... așa mi se pare că merge bine... mi-a spus că are să se întoarcă pe aici și de vom vedea că nu se coboară și virează la stânga să știu că se duce la Chitila. Să-l urmărim cu automobilul!

— Se întoarce, se întoarce... uite!... strigau copii veseli și bătând din palme. Intr'adevăr Vlaicu se întorcea spre marea noastră bucurie. Ursul alb din zare se uita uimit în așteptarea lui, își strânse încet și labele dinainte și se culcă de nu se mai văzu.

Libelula venea ușoară alunecând prin văzduh ca un fulg. O vedeam cum crește, cum se deslușește și cu cât se apropia lua în ochii noștri umezi de lacrimi de mândrie proporții fantastice, uriașe. La un moment mi s'a părut c'a cuprins tot spațiul dintre pământ și cer.

Când trecu pe deasupra noastră entuziasmul își ajunsese culmea. Urale nesfârșite se deslănțuiră din toate piepturile cutremurând văzduhul. Copii săreau de bucurie și-și aruncau pălăriuțele în aer. Unii se dădeau de-a tumba peste cap.

Vlaicu le mulțumea la toți făcând semne cu mâna și pe urmă arată cu brațul întins spre Chitila. Peste puțin viră la stânga și porni ca o vedenie. Noi în automobil și după el. Șoferul entusiasmat dădu motorului toată viteza. Sburăm peste platoul Cotrocenilor, dăm în șosea și înainte... înainte într'un tremur de emoție de nedescris. Fiecare obstacol ne înfuria, fiecare lovitură de drum ne scotea din fire.

Pe Vlaicu nu-l pierdeam o clipă din ochi. Se ducea falnic învingătorul. Aluneca pe de-asupra coșurilor înalte ca un balaur.

— «Doamne ajută-i să ajungă cu bine!» șoptea câte unul dintre noi și toți făceau în gând aceeași rugăciune: sunt clipe în viața asta când fără să vrei te rogi la Dumnezeu!

Rămăseserăm în urmă. Cădea noaptea tot mai deasă. Libelula de abia se mai zărea în depărtare. Noi sburăm pe urma ei, pe-o șosea mizerabilă, plină de gropi și de cotitură. Ajungem la o răspântie. Automobilul se oprește.

— «Ce e?» întreb pe șofer.

— «Nu mai știu pe unde s'apuc!» li tremura glasul de necaz și de nerăbdare.

— Ce-i de făcut?

— S'o iau de-a dreptul!, îmi răspunse hotărât.

— Ia-o! îi spunem și noi tot atât de hotărâți.

Și pornirăm într-o goană nebună peste câmp, prin gropi, peste șanțuri.... Cine se mai uita pe jos? Ochii noștri nu se deslipeau o clipă de vedenia frumoasă care se pierdea în orizont.

Ocolim case, grădini, curți.... Lumea se uită la noi speriată, câinii se stârnesc din toate părțile... Alunecăm ca o nălucă prin curtea unei

mori, eșim prin partea cealaltă pe sub un portal întunecat, trecem o apă și-apoi alt pod și după câteva clipe ne trezim pe-un drum ușor și ajungem la linia ferată. Trecerea închisă, venia trenul!! Culmea!

Ce mici și ce greoaie mi s'au părut atunci toate lucrurile de pe pământ! Vedeam trenul acela, care se târa mătăhălos și negru, ca un vierme enorm. Părcă ieșea din noroi. Și venea încet... încet cum n'am văzut niciodată să vie un tren; par'că ne făcea în necaz.

Vlaicu se mai zărea ca un punct în infinit. Se cobora.... Se vedea cum se joacă să se coboare. Se scălda parcă în marea dintre pământ și aer.

Și noi, noi bietii oameni, steteam opriți de două bârne puse de-a curmezișul, steteam să așteptăm un tren, care nu mai venia.

«Câtă depărtare-i doamne de la vierme până la astru», vorba bătrânului maestru.

În sfârșit după câteva minute de chin groaznic trece trenul. Îmi venia să pui o mână să-l împing mai repede la vale. Drumul ni se deschide și pornim în furie. În curând iată-ne pe șoseaua mai bună dinspre Chitila, și, după câteva minute ajungem.

«A sosit cu bine!» ne spune portarul.

— Nu s'a întâmplat nimic, nimic? Întrebăm.

— Mai nimic. E voinic și teafăr. S'a coborât frumos, dar....

— Dar ce?

— A sărit din aparat înainte de-a se opri, l'a atins o sârmă și l'a dat de trei de-a peste capu.

— Asta-e ca să se facă iar om, cum se întâmplă cu feți-frumoșii din poveste — ziserăm noi și intrarăm veseli în aerodrom.

Aici sărbătoare. Toți erau veseli, entuziasmați. Erau sufletele renăscute din întunericul îndoelii. Fiindcă nimeni de-aici nu crezuse în aeroplanul lui Vlaicu, nimeni nu-l văzuse și toți auziseră numai rău de invenția tânărului de peste munți. D-l Cerchez, inițiatorul și directorul aerodromului a spus-o cu toată sinceritatea când a ridicat primul pahar de șampanie:

— Băete să trăești! Și s'o știi de la mine, n'am auzit o vorbă bună despre aparatul tău... Ai dușmani mulți, dar lasă-i pe ei cu socotelile lor, cu matematicile lor și tu sboară înainte. «Să trăești!».

În glasul d-lui Cerchez era o pornire de mândrie sinceră și de bucurie înaltă. Omul acesta, care de dragul progresului sacrifică bani și vreme pentru cel dintâi aerodrom din țară, avu fericirea să primească pe cel dintâi aviator român, care pe neașteptate se coborâ din înălțimi să-i dea bună seară, cu curaj și stăruință pentru viitoarea dezvoltare a aviațiunei românești.

* * *

Peste două zile, tot înspre seară Vlaicu părăsi aerodromul în uralele mulțimii și după ce făcu un sbor spre Bufta, dispărând după niște arbori, iată-l deodată ridicându-se liniștit și virând la stânga. Trecu pe lângă aerodrom, pe partea dinspre șosea și porni falnic spre Cotroceni. Lumea se uita cu drag după copilul acesta fermecat, care se ridica tot mai mult spre cer înălțând toate sufletele cu dânsul.

Noi, câțiva prieteni, pornirăm cu automobilul după el dar.... nenorocul nostru, ni se strică o roată și mergeam încet de tot. Cu chiu cu vai intrarăm pe șoseaua Griviței. Ne lăsă în urmă căruțele și un tramvai cu un cal ca vai de el. Mai mare rușinea.

Și pe când pământul își bătea joc de noi în halul ăsta, văzduhul îl răsfătă pe Vlaicu, ca pe un copil al lui și ajunsese sănătos la Cotroceni, unde îl aștepta cu drag lumea și prietenii lui, copii, cari erau disperați că nu-l mai văzuseră de două zile.

Seara ne-am întâlnit cu toții în oraș, ne-a povestit de spaîma ce l'a cuprins, când a văzut că trece peste un râu și peste o ripă, și de primirea ce i-a făcut-o lumea când s'a coborât.

— Dar copiii? îl întreb eu!

Vlaicu râde cu poftă și începe:

— Măi, să-i fi văzut. Cum m'am lăsat jos, erau acolo. Ai dracului, parcă ar fi mașina lor. Să-i fi văzut cum mi-o duceau toți, cum se împingeau și cădeau unii peste alții ca niște snopi. Mă țineau de haină, de mâni.... și tot pe lângă mine.

— Nu le zici câteodată ceva? Nu te supără?

— Le zic să se ducă acasă, mă răstesc la ei, dar n'am ce le face, că numa-i vezi că plâng."

Și Vlaicu râde ca un copil, când își aduce aminte de toate astea.

Și așa a fost. Un copil venit de departe, sfios cu oamenii, îndrăgnea peste măsură în ale lui, a venit aici și în mijlocul neîncrederii generale s'a apucat de lucru. Cu mâinile dela cămașe resfrânte a cioplit, s'a chinuit, s'a târât prin țărâna, ca să se ridice apoi în înălțimile senine, înălțându-ne și pe noi cu dânsul în fața lumii. Și de-acolo de sus i-a ertat pe toți cari i-au făcut pe pământ atâtea mizerii și l'au jignit până în adâncul sufletului. I-a iertat!

În țărâna dela arsenal în care a muncit Vlaicu sunt lacrimi. Voi cei ce n'ați crezut întrânsul, voi cei ertați azi de el, uitați-vă în țărâna aceia și taceți. Vlaicu e sus, e învingătorul, e stăpânul! Să ne bucurăm cu toții. Vlaicu e al nostru!

Z. Bărsan.

Ce știe să povestească lâna unei oițe.

(A. V. Cochinescu)

Cocoana Leanca croitoreasa plecase la o doamnă în oraș ca să ia ceva de lucru. Marioara rămăsese acasă și cum era fată cuminte și ascultătoare, în loc să plece pe stradă să se joace cu copiii sau să scoțcească prin dulapuri, se așeză frumos pe covorul de zdrențe din sală și începu să coase rochițe păpușii din petecele ce-i dăduse mama-sa. Avea o bucată frumoasă de postav roșu și nu se pricepea cum să croiască un paltonaș pentru păpușa cea mică, cum văzuse la fetița maiorului de peste drum. Îl întinse și ea binișor pe jos și se pregătea să taie, când de odată i se păru că aude niște voci subțirele vorbind.

— «Ei, bună ziua verișoară, când ai venit?»

Bucătica de postav se uită mândră să vadă cu cine se rudea și abia descoperi între zdrențele preșului o șuviță de stofă cafenie.

— Mulțumesc de întrebare, dar de unde mă cunoști D-ta?

— Cum să nu te cunosc când suntem rude și am copilărit împreună?

— «Dar atunci cum se face că eu am rămas dela rochia unei co-coane frumoase și bogate și D-ta stai trântită pe jos, de se șterg toți pe picioare de D-ta?»

— «Se face draga mea și dacă nu te plictisesc am să-ți spun prin câte am trecut până să mă vezi aici».

— «Te ascult cu plăcere, mai ales că mica mea stăpână tocmai își face tiparul în gând».

Și atunci șuvița de stofă din preșul de sdrențe, începu să povestească,

«Îți aduci aminte, erau vre-o câteva zile până în paști,— oh, e vreme de atunci— ne-am pomenit amândouă pe spatele oițelor pe care le îngrija ciobănașul acela bălai și bun. Eram mici, plătând și lucioase amândouă și crețe, de par'că eșisem din mâna vre-unui frizer dibaciu. Toată vara ne-am plimbat prin pășune, am admirat cerul limpede ziua și stelele scânteietoare noaptea, am ascultat doina din cavaliul stăpânului nostru și am crescut. Ne făcusem mai urâte, mai pletoase și ne descrețisem. A venit apoi o iarnă urâtă. Vântul vâjiă furios și noi nu mai eșiam pe câmp, iar stăpânul nostru nu ne mai cântă din caval. Veniă zgribuit de frig, ne dădea de mâncare și dă fuga lângă vatra caldă. Noi ședeam alături și în nopțile lungi vorbiam de cele ce văzusem și ascultam de sfatul unei oi mai bătrâne, care ne spunea să avem răbdare, că iar o să vie vremea frumoasă și o să eșim la câmp, dar nu pentru multă vreme. Ne bucuram că o să începem iar viața de peste vară, numai eu înțelegeam ce vrea să zică oaia aceea cu vorba ei, că nu o să eșim pentru multă vreme.

Trecu iarna cea urâtă, zăpada se topi și iar furăm scoase la câmp unde găsim ici și colo un firicel de iarbă. Veni și frumoasa sărbătoare a paștelui, văzurăm multe mielule venind pe lume și eram foarte fericite.

Dar... o ce scurtă e fericirea pe pământ. Sosi ziua Sf. Gheorghe; tatăl ciobănașului nostru începui să ne numere și să ne despartă după culoare. Noi eram blonde amândouă; altele erau mai oacheșe și le așeză într'altă grămadă.

A doua zi îl văzui venind cu niște foarfece mari, luând oile una câte una și mare scârțitură făceau foarfecele lui. Când veni rândul oiței, pe spatele căreia ședeam eu, mă apucă amețeala, simțindu-mă trântită în țărână și... scârț, scârț, pare că-mi tăia tot trupul. Nu trecu mult și mă văzui desprinsă de oaie, asvârlită peste alte lânii și nimeni nu se mai uită la mine.

După ce isprăvi cu toate oile, ne adună pe noi lânile de o parte și femeia lui ne duse la râu să ne spele. Doamne! ce rele sunt nevestele ciobanilor! Erau acolo foarte multe, ședeau pe niște scaune de lemn puse în apă și după ce ne muia în râu, ne puneă și pe noi pe scaun și apoi «ține-te lână să nu te rupi!» trăgea cu maiul în capul nostru de credeam că s'a isprăvit cu noi. Ziceau că ne spală și se bucurau că «stau bine când o veni iarna».

După ce ne bătù pe toate de ne lăsă mai mult moarte, femeia ciobanului nostru ne întinse pe niște mărăcini ca să ne uscăm și cum bătea vântul, îndată furăm svântate și gata.

Pe câteva din noi le-a luat apoi și le-a trecut prin niște dinți de fier și smulgea sârmele fir cu fir din trupul lor: zicea că le dă la *dărac* ca să facă *caiere*. Punea apoi câte un caier pe un lemn lung ce-i zicea *furcă* și trăgea binișor cu degetele din el câteva fire, le răsucea cu *fusul* și făcea un fir lung de lână *toarsă*.

Când a isprăvit de tors tot ce dăracise, a pus și a *urzit* o parte din lână, și apoi a început să *țese aimie* pentru hainele a lor casei.

Mă uitam la bieteile mele tovarășe și nu le mai cunoșteam, se făcuse din ele o pânză groasă și când a fost gata a dus-o la *piuă*, a pus-o iar în apă, de data asta într'un jghiab și a început iar a o bate. Doamne, Doamne, ce-au mai suferit săracele!

Bătrâna casei însă s'a apucat să facă din celelalte sculuri de lână, ciorapi și mănuși.

Gândiam că am scăpat noi, dar într'o bună zi, vedem pe cioban încărcând într'un car putine cu brânză și burdufuri, pune mai la o parte abaua, pe care o făcuse nevasta lui, ne pune pe noi toate într'un sac și haide la târg.

Era zi de sărbătoare și mare bâlcu de Sfânta Marie. El plecase de cu noaptea și a ajuns în bâlcu tocmai la timp. Îndată a vândut toate puținile și toate burdufurile cu brânză și apoi s'a dus la un croitor unde a lăsat abaua să-i facă *mintene, ȳlari și o șubă*.

Rămăsesem doar noi în sac și gândeam că ne-a luat doar să ne plimbe. Ți-ai găsit! Vedem că se oprește carul în fața unei *fabrici de tricotat*. Repede înfacă sacul și haide cu noi înăuntru, ne scoate la lumină, un om cu ochelari, gras și rumen la față, se uită la noi, ne ia pe fiecare în mână, ne pipăie și zice: «Nu-i rea». Nu știu ce vor mai vorbit ei, că stăpânul nostru era să ne puie iar în car. Atunci domnul cu ochelari a mers la un dulap și a scos de acolo bani pe care i-a dat stăpânului nostru. El a p'ecat fără măcar să ne spue unde se duce.

Ce greu e când ajungi pe mâni străine! Numai de cât a venit o slugă, ne-a luat fără nici o vorbă și ne-a asvârlit într'o mașină cu dinți de vai de pielea noastră! Era mai rea ca dăracul stăpânei, dar ne-a chinuit mai puțin. Cât ai clipi din ochi ne-a și făcut caere. Erai și tu la un loc cu mine, verișoară dragă, și ne amestecasem firele de nu se mai cunoșteau.

(Va urma)

Tot respectul nostru față de soare

— Vezi pag 110 —

Și în adevăr e cu puțință ca o singură milă cubică să fie atât de mare?! Să nu se poată de loc umplea o ladă, ai cărei pereți, fiecare are lungimea și înălțimea de câte o milă?

Cum, n'avem noi mașini, cari să facă totul în lume ; nu suntem destoinici ca să făurim o mașină, care să deslege și această problemă ?

Ean să încercăm.

Să zidim o cărămidărie și să întrebuițăm o astfel de mașinărie, care să dea gata pe fiecare secundă o cărămidă, a cărei înălțime, lățime și grosime să fie de o jumătate decot; am avea cu alte cuvinte, un zar [cub] de cărămidă de un picior.

Mai departe, să facem mașina în așa fel ca să meargă zi și noapte și săși împacheteze imediat în lada noastră de o milă, cărămida fabricată, așezând fiecare bucată în ordine.

Acum s'ar părea în adevăr ciudat dacă lada nu s'ar umplea în curând ! Ei bine, să presupunem că fabrica noastră e gata și s'a și pus pe lucru !

În fiecare secundă—și asta nu'i puțin lucru—dă gata o bucată de cărămidă și, mai mult, o așează în ordine în ladă. Această lucrare merge așa de iute încât ochiul nostru abia poate s'o urmărească. De aceea avem dreptul să ne așteptăm ca lada să fie în curând plină !

O da, în curând ; în adevăr ! Asta o putem socoti foarte precis.

În fiecare secundă se face o cărămidă, așa dar într'un minut se fabrică 60 ; într'o oră de 60 de ori mai mult, adică 3600 ; și într'o zi de 24 ori mai mult, așa dar 86.400. Într'un an întreg se fabrică de 365 ori mai multe, ceea ce face 31.536.000 bucăți de cărămidă.

Acum să vedem câte astfel de cărămizi încap în lada noastră.

Să acoperim mai întâi fundul lăzei cu cărămizi așezate în ordine și în rânduri. Fiecare rând are lungimea ca de o milă (7500 metri), prin urmare intră într'un rând 24.000 de bucăți. Cum însă fundul coprinde 24.000 de astfel de rânduri, trebuie să avem de 24.000 ori 24.000 bucăți spre a acoperi fundul și asta face tocmai 576.000.000 bucăți.

Fiindcă mașina noastră fabrică anual numai 31.536.000 cărămizi, poate să socotească fiecare copil, că ea, în 18 ani, lucrând zi și noapte, e încă departe de a acoperi numai fundul lăzei cu bucăți de cărămidă.

Lada noastră are însă și înălțimea de o milă, ceea ce însemnează că spre a se umplea e nevoie de 24.000 de ast-

fel de straturi, ca acel care acopere fundul și dacă ne ostenim să facem o mică socoteală, pe care poate s'o facă orice școlar, ne vom convinge că fabrica noastră nu va isprăvi așa iute munca sa, după cum credeam la început. Mergând zi și noapte în tot cursul anului, va trebui să lucreze 438.356 de ani, 58 zile, 9 ore și 36 minute, fără nici o întrerupere, spre a aduce la îndeplinire sarcina sa.

Și avem de a face cu o singură milă cubică, care are lungimea, lățimea și înălțimea fiecare câte o milă numai! Astfel de cuburi încap vre-o 2650 milioane în globul pământesc; trebuie prin urmare să avem foarte mult respect pentru un astfel de zar și să simțim un respect deosebit pentru mingea noastră pământească.

Alară de acestea trebuie să ne gândim că pământul la începutul său, când era în stare gazoasă, ocupa un spațiu neasemuit mai mare ca acum când e răcit. Acum să'și facă fiecare idee cât de mare este spațiul ocupat de întreg sistemul nostru solar! Și cât de neînsemnată este această întindere față de tot cuprinsul universului!

Dar fără să băgăm de seamă am trecut, în călătoria noastră fantastică, pe lângă soare; să ne oprim și să considerăm mărimea acestui disc de foc.

După cum au socotit învățații, soarele conține 3.500 bilioane mile cubice și acum, când mai mult ori mai puțin ne dăm seamă cât e de mare o singură milă cubică, trebuie să răspundem la întrebarea: Cât de mare este un bilion (1)?

Un bilion face de un milion de ori câte un milion și în cifre se scrie astfel: 1.000.000.000.000 (10^{12}). Numai șirul de numere singur nu ne dă nici cea mai mică idee despre sumedenia ce am scris. Ochiul nostru — poate și inteligența noastră — este așa format și de mărginit în priceperea mulțimei, că cu o singură privire prindem (pricepem) abia ceva mai mult de 3 unități. Dacă voim să numărăm dintr'o singură privire un șir de 6 liniuțe alăturate (— — — — —) trebuie să'l împărțim involuntar în de 2 ori câte 3 sau în de 3 ori câte 2 grupe și atunci le vom socoti mai repede ca pe toate 6.

Sumele mai mari le citim mai repede după un exercițiu

(1) O mie de milioane se numește un miliard (sau bilion). 1 milion de bilioane (10^6) face un trilion; un milion de trilioane dă un patrilion (10^{24}); un milion de patrilioane dă un chintilion (10^{30}) ș. a. m. d.

mai îndelungat de socotire și aproape nu ne putem face idee despre mărimile asupra căror n'am făcut nici un exercițiu.

Un bilion este așa de mare, că un om care e în stare să numere până la 3 în fiecare secundă, ar trebui să numere 10.000 de ani, zi și noapte, spre a putea număra un bilion ! Dacă s'ar putea tăia din soare 3500 bilioane de cuburi, fie care având lungimea, lățimea și înălțimea de câte o milă, e neîndoios că, dacă cândva o mână ar fi în stare să dărâme și să arunce din soare pe fiecare secundă 3 mile cubice de acestea, ar avea de muncă 35 milioane de ani încheiați spre a nimici întreg soarele.

Să ne închipuim că la nașterea soarelui s'a format pe fie care secundă câte o milă cubică din masa [materia] sa, cea ce în adevăr e puțin cam mult cerut ; ei bine, până ce întreg soarele să fie gata, a trebuit să se zidească 106 milioane ani !

În astfel de condițiuni călătoria fantastică în univers ne este plăcută și ne însuflă un respect neobișnuit față de soare.

Acest popas al călătoriei noastre ne îndeamnă să începem a studia mai bine lumea, încălzită și luminată de acest monstru al naturei

(După Bernstein)

A. I.

SACRIFICIUL

Dormitorul era adâncit în semi-întuneric, tăcere peste tot. Singură Marioara în pătușorul ei de pension, sta rezemată pe brațul drept și privea cu ochi mari spre patul ce era alături de al ei și unde dormea o colegă.

De sigur că trebuia să sufere sărmana fată. În somn mișca brațele, îngâna vorbe și se văita ca și când ar fi voit să plângă.

Marioara privea cum prietena ei mișca miclele sale brațe albe și urmărea emoționată orice mișcare.

— Doamne !? murmură deodată, acea ce dormea, printre suspine ;—directoarea va afla tot... tot... sărmana mea mamă !

Marioara înțelese totul, se gândi la ceea ce se petrecuse peste zi și la cuvintele directoarei. Cum o rază de soare despică norii, după o furtună grozavă de vară, așa și acele cuvinte întretăiate, murmurate în somn, îi deschiseră sufletul.

Acum înțelegea tristețea și preocuparea amicei sale ce de obicei era totdeauna veselă și zglobie; acum ghicea totul.

Se dete jos din pat încet de tot, luă de pe scaun șorțul ei negru, deschise cutia mesei sale și luă de acolo toți banii ce i avea, apoi plecă.

Colega ei urma să vorbească și să se miște, dar nu se deșteptă. Marioara trecu ușor ca o umbră prin marele dormitor și eși.

Inima i bătea cu putere, simțea sum sângerile i se urcă la cap; dar ea se gândea să și scape amica și aceasta se putea face numai când va fi depus banii în cabinetul directoarei în locul de unde fuseseră luați.

Trecu apoi prin coridorul ce ducea la cabinetul directoarei. Era un întuneric adânc. Ceasul coridorului sună miezul nopții; copila se cutremură, se opri o clipă, dar apoi își reluă curajul și merse înainte.

Apucând mânerul ușei dela cabinetul directoarei ea tresări,—apoi ușor, cu grije, făcu un pas, dar se opri îngrozită. Directoarea era acolo, la masa ei și lucra,—la mișcarea ușei ridicase ochii și zărise pe Mărioara.

Atunci au fost clipe de tăcere în care se auzea inima fetei bătând cu putere. Sărmana Mărioară! Ea simțea că trebuia să aibă nevoie de o virtute mare, de o voință puternică, care să i fi dat tăria sacrificiului și în micul său suflet de copil se simți tare, capabilă de un așa sacrificiu.

Directoarea se ridică de pe fotoliu în tăcere, se îndreptă spre copila, ce rămăsese nemișcată, cu capul în pământ, îi luă apoi capul între mâni și o privi în ochi cu durere. O lungă tăcere urma, lampa le lumina pe amândouă cu o lumină palidă. Ce se petrecea în acele două suflete?

— De ce?... o întrebă directoarea.

Copila rămase mută, simțea în suflet o durere și un nod de plâns i se urcă în gât.

— Nu răspunzi? întrebă directoarea privind o țintă în ochii ei negri, voind parcă a ghici mărturisirea în ei.

Din nou o lungă tăcere, copila rămânea tot mută și nemișcată.

Directoarea deveni nerăbdătoare și cu o voce schimbată o întrebă din nou:

— De ce!...

— Nu mă'ntrebați,—zise ea în fine.

— Dar cum ai venit până aici?

— Nu mă întrebați vă rog.

Directoarea se îndreptă spre ușă, o deschise pe jumătate și făcu semn copilei să ese.

Marioara mută eși și se perdu în umbra coridorului.

* * *

Colega ei părea acum mai liniștită, avea chiar somnul mai ușor. Marioara se aruncă pe pătuțul ei alb, își luă capul între mâni, se simți mândră de sacrificiul făcut, apoi începu a plânge, cum nu mai plânsese ea nici odată. Amintirile începură să'i treacă pe dinainte; revăzu o noapte nefericită, o cameră în penumbră, patul unde mama sa murise, se revăzu pe ea copila ce strângea în brațe corpul mamei încă cald; își reaminti cortegiul lung și tăcut, biserica îmbrăcată în negru, preoții ce cântau, cimitirul mare și plin de verdeață și groapa adâncă și întunecoasă ca noaptea! Cât a plâns ea atunci. Auzia parcă și acum în urechi ecoul ultimelor cuvinte ce i le zisese mama muribundă: «D-zeule, fă ca această copilă să crească virtuoasă!»

De câte ori, după acea zi, repetase ea, fără a le înțelege, acele cuvinte. De câte ori îngenuchiată înaintea altarului nu zisese în naivitatea sufletului său: Bunule D-zeu fă ca eu să crească virtuoasă! «Acum și numai acum înțelegea ea acele cuvinte sfinte. Se gândi la primele zile ale copilăriei sale triste, fără nici o persoană iubită; la prima ei zi de intrare în pension, cât o costa de a fi între atâtea ființe necunoscute, ce nu se tuitau de loc la ea; apoi venise Cornelia, amica ei, simpatia lor devenise proverbială, deși Cornelia era de o fire cu totul deosebită de a Marioarei, și azi cu firea ei era să se peardă!

Ce tăcere în dormitorul acela mare și lung! Și Somnul, încet încet o învinse și ea adormi ușor în nevinovăția îngerească!

* * *

Două zile în urmă sosi și tatăl ei. Între directoarea, tatăl și copila, a fost o lungă convorbire. Mărioara rămase tot tăcută; ea simțea durerea tatălui ei, dar simțea și mărimea faptei sale nobile, al sacrificiului său de eroină, prin care scăpa o tovarășe de desonoare.

Tatăl zdrobit de durere, se rugă, insistă, dar directoarea rămâne neschimbată în hotărârea ei. Copila trebuia să plece și va pleca a doua zi dimineața, până atunci putea rămâne în pension, ca să-și împacheteze lucrurile. Spre seară fetele se jucau prin grădina școlii. Apusul aurea toate ramurile arborilor, florile și capetele fetelor ce alergau, ciripind ca păsărelele, una după alta. Mărioara ședea pe o bancă din fundul grădinei, era palidă, dar cu sufletul senin și împăcat, privea spre fete și zăbind pe Cornelia, ce trecea tăcută și tristă, o chemă. Se priviră amândouă în tăcere mult, mult. Ce ziceau oare acei ochi în acele clipe?. Cornelia se roși și Mărioara îi aruncă brațele după gât și o sărută cu drag, apoi încet îi șopti la ureche:

Mâne voi pleca

Cornelia tresări se desfăcu din îmbrățișarea ei îi întinse mâinile și-i zise?

— Să fie oare adevărat?

— Da, plec mâne; cine știe când ne vom mai revedea, tata vrea să mă iea cu el, vrea să aibă lângă el pe fică-sa.

Cornelia începu a plânge.

— Nu plânge, mica mea prietenă. De ce? Tu îmi vei scrie des și eu asemenea: în vacanță poate ne vom vedea; dar promite-mi un singur lucru: să fii bună și ascultătoare. Și-i vorbi așa cum o soră mai mare, vorbește uneia mai mici și din nou îi repetă.

— Îmi promiți că ai să fii bună?

Cornelia drept răspuns i se aruncă de gât, suspinând cu desperare, după aceea se ridicară de pe bancă și singure pe o alee se plimbară în tăcere. Mărioara simțea toată mărimea sacrificiului ei, se simțea demnă de mama ei, se simțea fericită.

Lângă o salcie, creștea o ederă și Mărioara luă o ramură și o dete Corneliei zicându-i:

— Pentruca să-ți amintești de ceea ce ți-am spus:

A doua zi Marioara pleacă, Cornelia o salutase dela fe-reastra dormitorului, strigându-i plângând:

— Nu voi uita!

Și plecase, dar nimeni, nici chiar Cornelia, nu află, nu cu-noscu sacrificiul ei.

T. Jiu.

Roma.

Povestirile unui om, care a călătorit în India.

— Urmare —

Abia acum îmi dedei sama cât de întemeiat era pasul ce voiam să facem; abia acum văzui că era absolut necesar să-l facem și conștiin-ța-mi neodihnită se mai liniști. În rugăciunea mea către D-zeu, îmi ușurai sufletul și-L rugai să ne scape din mâinile omului, a cărui cru-zime și sălbăcie ne amenința pe amândoi. Trecu mult până să mă liniștesc cu totul și să pot aștepta fără teamă ca să se deștepte că-pitanul. Se trezi peste vre-o două ciasuri, și în vremea asta arșița dogoritoare a soarelui era de nesuferit. Fumul vinului trecuse și odată cu el și amintirea celor ce făcuse și ce vorbise. Se uită foarte mirat la cele două pistoale ce steteau dinaintea lui pe masă și mă întrebă de-odată cine le-a pus acolo.

Foarte liniștit și stăpân pe mine, îi adusei aminte că le scosese sin-gur din buzunat și le pusese pe masă. Se uită la mine cu o privire ascuțită, pătrunzătoare. Văzând însă că eu o suportai foarte liniștit dete din cap indispus, vorbi puțin de arșița dogoritoare și dete fuga în casă, unde-l urmași și eu.

VI.

Atât în sălile hotelului cât și pe străzi, se lăsase liniștea aceea ne-plăcută, pe care o aduce arșița nesuferită ce se înțețise. Numai câți-va ofițeri englezi jucau biliard într'una din săli, a cărei întunecime abia lăsă să se vadă jocul. Căpitanul se întovărăși cu conpatrioții săi iar eu mă așezai pe un divan în antreu, unde așipii îndată, căci eram o-bosit și sleit de puteri și sufletește și trupește, din pricina emoțiilor prin care trecusem în ultimile ceasuri din ziua aceasta. Vise ciudate.. și fioroase puseră stăpânire pe mine; eram între vis și oboseală și la urmă toate se topiră într'o singură imagină și dispărură.

Sgomotul servitorilor mă deșteptă. Dormisem câteva ceasuri și mă simțiam iar întremat. O privire în odaia de alături îmi arăta pe căpi-tan discutând aprins cu unul din ofițeri. Căzui iar într'o stare de to-ropeală, între vis și viață, și dormii până mă deșteptă căpitanul. Mai era ceva de scris și de pus la cale, căci voia să plece peste patru zile. Veni pilotul, care condusesese corabia din insula Sagar prin Sun-derbund. Se învoi cu el ca s'o conducă iar la larg.

Intre acestea și multe de toate se făcuse ceasul șease seara. Soa-

rele se coborâse la marginea cerului. Umbrele erau mai lungi și pe străzi reîncepuse viața sgomotoasă. Orașul, care dormise de parcă somnul morții, își aduna iar puterile să profite de viață cu toată puterea. Afară sgomotul creștea mereu. Treceau trăsură, galopau cai. Locuitorii cu dare de mână ai Calcuttei, voiau să-și scoată din capete, acum în răcoarea serii, de arșița adormitoare a zilei și de odată o porniseră spre locurile de plimbare.

Mă cuprinse un fel de groază, când căpitanul îmi spuse că vrea să meargă pe corabie. Ne duserăm cu o barcă. Voia doar să se încredințeze că totul era în ordine, că tot echipagiul era complet și să dea ordine comandantului. Mulțumit că găsisese totul cum dorește, ne întoarserăm iar pe țărm și o luară în spre promenada cea umbrăsoasă, locul de plimbare al Calcuttei, care se întinde de-alungul orașului, până la țărmul Gangelui. Aburii ce se ridică din el, umezesc aerul, făcându-l foarte plăcut. Ceilalți ofițeri, cu cari făcuse azi cunoștință, se uniră îndată cu căpitanul și cu ei mai veniră și câțiva negustori bogați, al căror opiu îl încărcase el pe corabie.

Eu mă țineam la distanță ce-mi impunea poziția mea, și avui astfel răgaz și prilej să admir nemăsurata bogăție, pe care o aveau pe haine femeile bogate engleze și indiane. Ori cât ar fi fost însă de interesant acest spectacol, nu putea să-mi înlănțue mult timp gândurile. Văzusem pe Rowley pe bord.

Posomorât, ca de obicei, ședea rezemat de balustradă și se uita în jos, în apa Gangelui, unde svârlise undița ca să prindă pește. Când căpitanul se duse în cabină cu comandantul și cu pilotul, el se apropie de mine și chipul i se însenină deodată.

«Ți-a adus bajadera bilețelul?» întrebă ei încetșor și iute.

Spusei da.

«Ora e greșită», zise el «Deseară pe la unsprezece, chinuitorul nostru e încă în fața sticlei sau deștept încă. Alegem miezul nopții și vestește pe unul din servitori indieni dela hotel. Culisul a spus că-l cheamă Giafar. Cu aceste cuvinte plecă de lângă mine și se așază iar cu undița la locul lui și eu, spre a nu atrage asupra-mi vre-o bănuială, mă dusei lângă roata cârmei, unde mă așezai pe un scaun și-mi aprinsei pipa.

Cum să-l găsesc pe Gia'ar era grija mea; dar a fost cu totul de prisos. Când mă întorsei iar la hotel, mă dusei să mă plimb pe sub frumosul smochin din grădină, sub care azi căpitanul își deschisese inimă. așa, pe neașteptate; deodată un tânăr indian se apropie de mine și-mi zise: «Mă chiamă Giafar. Un culis, care e prietenul meu, mi-a încredințat totul. La 12 fii gata. Am să viu!» Plin de veselie îi vârâi câțiva srupii în mână și el dispăru, mulțumind, în aleele pădurei din apropiere.

Timpul prânzului— aici este obișnuit la ora când la noi în Europa se ia cina—se apropia. Mesele gemeau sub greutatea bunătăților Indiei, nemăsurat de multe. Căpitanul mănâncă zdravăn și-i trase și mai zdravăn la măsă din gustoasa Maderă. Prevedeam că în curând se vor arăta semnele obicinuite, dar își ținu firea ca nealțădată; abia când mih-madarul îi aprinse Lukaha cea scumpă și-i întinse tubul mișcător de piele de șarpe și cu vârful de pietre prețioase, observai acea clătinare, care știam ce înseamnă.

Când pe la 10 și jumătate, mesenii pleacă sau se întoarseră în camerele lor, Giaffar, care stetea aproape de mine și mihmadarul trebuiră să'mi ajute să ducem pe căpitan în odaia lui și să'l așezăm în pat, căci era cu totul incapabil să se miște singur.

«Sahibul (Domnul) va dormi tun», zise Giaffar, zâmbind șiret. «Și d-ta?»

«Probabil», răspunsei eu, «căci sunt foarte ostenit».

«La ce ceas să viu mâne?» întrebă mihmadarul.

«După ce vei închide bine obloanele și vei trage persienele din odaia sahibului; nu'i nevoie să vii înainte de șapte dimineața», răspunsei eu.

(Va urma)

Aurelia V. Cochinescu

PROBLEME DE DESLEGAT

1. Suma celor două cifre a unui număr face 7, numărul format din aceleași cifre, în ordine inversă scrise, întrece cu 7 produsul celui d'întâi prin 3. Care e numărul cel dintâi?

Natalița Rădulescu—Râmnicul Vâlcei

2. Suma etăților a trei persoane este de 80 ani. Să se afle ce vârstă are fiecare persoană, știind că suma ar fi aceeași, dacă întâia persoană ar fi de trei ori mai mică, a doua de două ori mai mică și ultima de 2 ori mai mare.

C. Venescu, seminarist, București

ARITMOGRIF

2	3	11	4	9	14	4	2	Numele unui împărat francez.
3	6	10	4	9	14			O localitate în Italia unde s'a dat o mare bătălie sub împăratul de maisus.
11	4	8	14	5	7	4	2	Numele unui zeu grec, din antichitate.
4	12							Ființă.
9	1	2	3					Corp ceresc.
14	2	14	3	8				Erou de la Troia.
4	9	13	3					Animal.
2	5	11	6	1				Un fluviu în Rusia.

Literele din șirul întâi de sus în jos, dau numele împăratului francez.

Gh. Brănescu elev — Ploești

Deslegările problemelor din No. 10 se vor publica în numărul viitor

Revista AMICUL TINERIMEI începe de la 1 Aprilie a. c. al şaptelea an al existenţei sale.

Tot ce priveşte abonamentele, corespondenţa, articolele, deslegările etc. se vor adresa „Redacţiei Amicului Tinerimei, Bucureşti Strada Romană No. 12.

Abonamentul pe un an este de lei 5, (sau coroane 5). Numărul costă 20 de bani.

Abonamentele se plătesc înainte.

Direcţiunea AMICULUI TINERIMEI roagă pe toţi iubitorii de bună îndrumare a tineretului nostru şcolar, cari doresc a colabora să ne trimeată articole potrivite pentru tinerime, scrise într'o limbă adevărat populară şi pe înţelesul tuturor.

Manuscrisele trimise spre publicare, să se scrie pe o pagină, lăsând loc gol la dreapta, ca de vr'o două degete. Manuscrisele se trimit prin poştă nu ca scrisori, ci sub bandă, scriindu-se pe lângă adresă cuvântul «manuscris». Ele costă în lăuntru l Țării Româneşti 5 bani de fie-care 50 grame, iar din celelalte țări locuite de Români precum și din Streinătate câte 10 bani 50 grame. Dacă pentru mai multă încredere, vrei să recomanzi manuscrisul, pentru «recomandare» se plăteşte deosebit 25 bani, de ori unde.

La Redacţia AMICULUI TINERIMEI se găsesc de vânzare exemplare complete şi legate, anii II, III şi IV cu Lei 4 ; anii V şi VI cu Lei 5.

Tinerilor ! Răspândiţi revista voastră cât puteţi mai mult !

Păstraţi numerile spre a le lega la sfârşitul anului.

PAPUȘA

Primul Atelier românesc de păpuși și jucării naționale

Adresa: BUCUREȘTI — STR. ROMÂNĂ No. 12

În aceeași casă cu Redacția «AMICULUI TINERIMEI»

Pentru voi, dragi copii, fete și băieți, a deschis o prietina a tinerimii, un atelier de păpușele foarte dragălașe și de felurite jucării precum și o clinică pentru ele.

Se găsesc aci păpuși mari și mici, armata română, ciobănași, oi, căței, cocosi și alte animale, cu prețuri mici.

TIPOGRAFIA ȘI LEGATORIA

G. ILIESCU

Telefon 28/49 — STR. POPA SAVU No. 3 — (La Sosea)

(CASELE PROPRII)

Efectuează lucrări de Tipografie și Legatorie cu prețuri reduse.

MIHAILUL TINERIMII

Director I. MOISIL

UNIVERSITY OF CHICAGO

Director of the Museum